

Γλαβάς^ο

ΤΗΣ ΝΕΡΑΪΔΑΣ

Ο καδένας που γυρνά στον
τόπο των δεν είναι νικητής.
Αλλά κανένας δεν είναι νικητής
σα δε γυρνά στον τόπο του

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΡΑΪΔΙΩΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2012
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 118

Όσες κι αν χτίζουν φυλακές
κι αν ο κλοιός στενεύει
ο νούς μας είναι αληταριό
που όλο θα δραπετεύει...

Όνειρο Θερινής νύχτας

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος
Νεραϊδιωτών Τρικάλων «Η Αγία
Κυριακή», σας προσκαλεί στην
Παιδική Θεατρική παράσταση
«Όνειρο Θερινής Νύχτας», στις 12
Αυγούστου, στην πλατεία του
χωριού, ώρα: 20.00

«Με σύνεση και συνεργασία»

Γράφει ο Θωμάς Μαντέλλος

Είναι γεγονός, ότι όλοι όσοι ασχολούνται με τα κοινά, από οποιαδήποτε θέση, δέχονται κριτική για τις αποφάσεις τους, τα έργα ή τις παραλείψεις, για τις ενέργειές τους γενικότερα. Όμως, πολλές φορές, δεν ευθύνονται μόνο αυτοί για τα λάθη, την άγνοια ή την αδιαφορία που παρατηρείται. Όταν εμείς οι απλοί δημότες έχουμε μεταξύ μας εντελώς διαφορετικές γνώμες και θέσεις, ακόμα και για απλά πράγματα και υπάρχει μια μίζερη αλλά και απροκάλυπτη μουρμούρα για οτιδήποτε, πώς είναι δυνατόν να λειτουργήσει ο αιρετός;

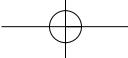
Ιδιαίτερα στις μικρές τοπικές κοινωνίες, όπως στο χωριό, όπου οι δεσμοί συγγένειας και φιλίας είναι στενότεροι, ο εκπρόσωπος του δήμου αλλά και οι φορείς γενικότερα συχνά «κωλύονται» και προσπαθώντας να «ισορροπήσουν», αποφασίζουν λανθασμένα.

Το θέμα όμως είναι τι κάνουμε εμείς οι απέξω. Ασφαλώς και θα υπάρχουν διαφωνίες. Άλλα, αν δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στα αυτονόητα, τι να περιμένουμε από το δήμαρχο και τους συμβούλους. Και το πρόβλημα δεν είναι στη διαφορετικότητα των προτάσεων. Είναι στην επιμονή, στον κακό εγωισμό μας, στο ξερό μας το κεφάλι που λέει ο λαός. Ή στα κόμπλεξ που κουβαλάμε οι περισσότεροι. Νομίζουμε ότι η

ανωτερότητα του καθενός εξαρτάται από το αν θα του περάσει η εμμονή του. Πόσοι από εμάς παραδέχονται μετά ότι έκαναν λάθος; Ότι είχε δίκιο ο άλλος; Δυστυχώς ελάχιστοι.

Το ζητούμενο λοιπόν σε ένα χωριό σαν το δικό μας, είναι η σύνθεση των απόψεων και ο καλόπιστος διάλογος. Μ' αυτόν τον τρόπο πορεύονται οι άνθρωποι, βρίσκοντας διαύλους επικοινωνίας μεταξύ τους. Οι αφορισμοί και οι εμπάθειες πρέπει να μπουν στο περιθώριο. Και ο καθένας από εμάς, πρώτος, κάνοντας την αυτοκριτική του, ας δώσει το παράδειγμα. Ας αρχίσουμε να «ψάχνουμε» τη συνεργασία και τα σημεία επαφής. Φορείς και δημότες. Για να βγαίνει προς τα έξω μια φωνή. Αυτό φάνηκε πρόσφατα αλλά και παλιότερα, όταν η συντριπτική πλειοψηφία των χωριανών αντέδρασε έντονα σε περιβαλλοντικά θέματα.

Άλλωστε τις περισσότερες φορές τα θέματα στα οποία διαφωνούμε δεν είναι τόσο σπουδαία. Αυτό πρέπει να μας προβληματίσει. Και βάζοντας όλοι νερό στο κρασί μας να πορευτούμε ανάλογα. Για το καλό του τόπου και τη διατήρηση της ενότητας, χαρακτηριστικό στοιχείο της νεραιδοϊώτικης κοινωνίας. Δίνοντας το ιδανικό παράδειγμα στις νεότερες γενιές. Για να υπάρχει συνέχεια στην ελπίδα.

Πανηγύρι Αγίας Κυριακής

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, το απόγευμα της Παρασκευής 1ης Ιουλίου, παραμονή της Αγίας Κυριακής, παρουσία πλήθους προσκυνητών, τελέστηκε στο μοναστήρι της Αγίας Κυριακής στη Νεράιδα, χωροστατούντος του πρωτοπρεσβύτερου π. Δημήτριου Κυρίτση, πανηγυρικός εσπερινός με αρτοκλασία. Να σημειωθεί ότι (λόγω και των ιδιαιτέρα υψηλών θερμοκρασιών των ημερών) οι πιστοί έδωσαν το

παρόν τις βραδινές κυρίως ώρες και αρκετοί παρέμειναν έως και την τέλεση του όρθρου τις πρώτες πρωινές ώρες του Σαββάτου.

Όπως πάντα, η Νεράιδα «μεταφέρθηκε» σύσσωμη στο μοναστήρι.

Μεταξύ του πλήθους και οι Αντιδήμαρχοι Πύλης Ιωάννης Κουτσονάσιος και Θανάσης Πλαβός και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Παναγώτης Λέφας, Πέτρος Τεντολούρης και Κώστας Βλάχος.

Μνήμη Αγίας Κυριακής

Την Κυριακή, 15 Ιουλίου, από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Νεραϊδιωτών, έγινε λειτουργία μετά αρτοκλασίας στη μνήμη της προστάτιδας των Ορεινών ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, στο ομώνυμο παρεκκλήσι στα Τουρκοβούνια.

Αρκετοί χωριανοί παραβρέθηκαν και τίμησαν τη μνήμη της.

Μετά τη λήξη της λειτουργίας, κατά τα γνωστά, στη διπλανή αίθουσα του ναού όλοι οι χωριανοί και φίλοι είχαν την ευκαιρία “να τα πουν”, πίνοντας το καφεδάκι ή το αναψυκτικό τους που προσέφερε ο Σύλλογος.

Σημαντική η βοήθεια του Γιώργου και της Ειρήνης.

Καλλιόπη Βέττα
& Γιάννης Κ. Ιωάννου

*Μονσιάνη Βραδιά
σε οροφερό Ξενώνα
του Λευκέρη και της Λουνιάς*

*Σάββατο 11 Αυγούστου '12,
10.00 μ.μ.*

*Κρατήσεις στα τηλέφωνα:
24340 31836, 24340 31895*

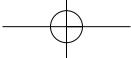
Το πρόγραμμα των καλοκαιρινών εκδηλώσεων

Το Διοικ Συμβούλιο του Συλλόγου στη συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου οριστικοποίησε τις εκδηλώσεις που θα γίνουν το φετινό καλοκαίρι αρχής γενομένης από αυτή εις μνήμην της Αγίας Κυριακής που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου στο οιμάνυμο εκκλησάκι στην περιοχή Τουρκοβούνια.

Οι επόμενες εκδηλώσεις θα γίνουν στη Νεράιδα και στις αντίστοιχες ημερομηνίες:

- **25 Ιουλίου, στο γήπεδο Νεράιδας:** η καθιερωμένη ποδοσφαιρική συνάντηση μεταξύ των ομάδων της Νεολαίας και των παλαιμάχων.
- **26, 27 στην πλατεία Νεράιδας:** Ενεργή συμμετοχή στη μεγαλύτερη ετήσια εκδήλωση που κάνει το χωριό, το παραδοσιακό πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής.
- **31 Ιουλίου, χωριανικό αντάμωμα στο παρεκκλήσι του Αι-Θόδωρου:** Λειτουργία μετά αρτοκλασίας και στη συνέχεια το καθιερωμένο φαγοπότι, με κουβεντούλα, πειράγματα, μουσική, χορό κλπ.
- **5 Αυγούστου στον Αι-Γιώργη:** Μετά τη λειτουργία θα γίνει το μνημόσυνο της ευεργέτιδας του χωριού Χαρίκλειας Γιαννέλου.
- **11 Αυγούστου, στην πλατεία Νεράιδας:** Θεατρική παράσταση από τη θεατρική ομάδα του συλλόγου με το έργο "Μιας πεντάρας νιάτα"
- **12 Αυγούστου, στην πλατεία Νεράιδας:** παιδική θεατρική παράσταση από τα μικρά νεραιδιωτάκια με το έργο "Όνειρο θερινής νυκτός"
- **12 Αυγούστου, στην πλατεία Νεράιδας:** Έκθεση παιδικής ζωγραφικής.
- **14 Αυγούστου, στην πλατεία Νεράιδας:** Εμφάνιση του χορευτικού του Συλλόγου. Θα ακολουθήσει η κλήρωση της λαχειοφόρου αγοράς του Συλλόγου, στο Βακούφκο.
- **Στο 15θημερο αυτό του Αυγούστου** θα πραγματοποιηθεί, κατά πάσα πιθανότητα και η τέλεση των αγώνων του ποδοσφαιρικού τουρνουά μεταξύ των ομάδων των χωριών της περιοχής.

Καλοκαίρι στον Αετό

Τα φετινό καλοκαίρι καλούνται όλοι οι Αετιώτες και φίλοι του Συλλόγου να παρευρεθούν στις εκδηλώσεις που θα πραγματοποιήσει ο Σύλλογος στον Αετό

- Ο χορός του Συλλόγου μας στις 15 Αυγούστου στις 9 το βράδυ.
- Οι εκλογές του Συλλόγου για την ανάδειξη του νέου ΔΣ τις 17 Αυγούστου το απόγευμα.

Αυτές είναι οι δύο προκαθορισμένες ημερομηνίες από τώρα. Οι υπόλοιπες εκδηλώσεις παρακάτω θα καθορισθούν στο χωριό και για το διάστημα 10 με 20 Αυγούστου και θα είναι οι εξής:

- Τα εγκαίνια του νέου μεγάλου έργου του Συλλόγου του γηπέδου του Αετού. Θα προηγηθεί αγιασμός και θα ακολουθήσει αγώνας μεταξύ των παλαιμάχων και των νέων του χωριού μας.
- Συμμετοχή της ποδοσφαιρικής ομάδας στο καθιερωμένο τουρνουά των χωριών μας, με τον τελικό να διεξάγεται στο γήπεδο μας.
- Αγώνες στίβου στο νέο γήπεδό μας
- Γιορτή πίτας όπου και θα ακολουθήσει μουσική βραδιά από τα παιδιά του χωριού μας.
- Εκδρομή στο βουνό (προαιρετική).
- Πικ-νικ στο ποτάμι (προαιρετικό).

Το Δ.Σ.

Παχτούρι καλοκαίρι 2012

Το χορευτικό της Νεράιδας

Το χορευτικό «Νεράιδα Τζουμέρκων» θα πάρει μέρος στις πολιτιστικές εκδηλώσεις που θα γίνουν στο Κομμένο της Άρτας στις 10 Αυγούστου. Στις εκδηλώσεις μνήμης του μαρτυρικού Κομμένου, θα συμμετέχουν και τέσσερα ακόμα χορευτικά, που θα τα συνοδεύει η ορχήστρα του κορυφαίου κλαρινίστα Νίκου Φιλιππίδη.

Ο Δρόμος Αγίας Κυριακής - Νεράιδας

Εδώ και καιρό ο δρόμος Αγ. Κυριακής-Νεράιδας έχει υποστεί σημαντικές ζημιές σε τέτοιο βαθμό που να καθίσταται επικίνδυνος. Η επικινδυνότητα εντοπίζεται σε τρία σημεία, όπου το οδόστρωμα έχει υποστεί καθίζηση και ο ασφαλτοτάπητας έχει διαρραγεί. Το πρόβλημα έχει τεθεί υπόψη του Δήμου Πύλης από τον εκπρόσωπο της Τ.Κ. Νεράιδας. Παρέμβαση για το σημαντικό αυτό ζήτημα στο Δήμο έκανε και ο Σύλλογος με την επιστολή του στις 28/06/2012:

Κύριε Δήμαρχε,

Θα θέλαμε να σας καταστήσουμε γνωστό, αν και νομίζουμε ότι είστε ενήμερος, ότι ο αμαξιός δρόμος Αγ. Κυριακής - Νεράιδας παρουσιάζει πολλά και σημαντικά προβλήματα.

Ειδικά σε τρία σημεία του δρόμου αυτού, μέρος του οδοστρώματος έχει υποχωρήσει και αποκοπεί από το κύριο σώμα, με αποτέλεσμα να

καθίσταται επισφαλής η διέλευση των οχημάτων.

Θεωρούμε πως η παρέμβασή σας για την αποκατάσταση των ζημιών αυτών πρέπει να είναι άμεση, προκεμένου να προληφθούν απευκταίες καταστάσεις, καθόσον είναι υπαρκτός ο κίνδυνος αποκοπής και του υπολοίπου τμήματος του δρόμου στα εν λόγω σημεία.

Πιστεύουμε να βρεθεί τροπος ώστε να αποκατασταθούν άμεσα οι σοβαρές αυτές ζημιές. Διαβάζουμε ότι στη συνεδρίαση της 29/6, το Δημοτικό Συμβούλιο ομόφωνα αποφάσισε την έγκριση μελέτης για "τη συντήρηση-βελτίωση και κατασκευή τεχνικών στο οδικό δίκτυο Αιθήκων, Πινδέων, Μυροφύλλου, Νεράιδας" και τον καθορισμό τρόπου εκτέλεσης του έργου".

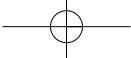
Ενώ όμως το πρόβλημα στο οδικό δίκτυο απαιτεί άμεση αντιμετώπιση, η απόφαση, όπως τουλάχιστο είναι διατυπωμένη, μάλλον προμηνύει σημαντικές καθυστερήσεις για τη λύση του.

X.M.

Στον αέρα η γέφυρα «Γρεβενίτη»

Δεν άρεσε φαίνεται στον Γρεβενίτη η ζεύξη του και έτσι έφερε στη επιφάνεια τα θεμέλια της γέφυρας από την οποία τον περνούμε εποχούμενοι. Όπως βλέπετε η γέφυρα στηρίζεται στην «κόντρα» μεταξύ των θεμελίων της και του τοίχου που στηρίζει το δρόμο.

Λ.Ο. "ΗΛΙΔΑ" Η παράδοση συνεχίζεται

Mια ακόμα υπέροχη εκδήλωση με άρωμα δημοτικής παράδοσης πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Τετάρτης (20-6-2012) στο ανοιχτό θέατρο του Άλσους Ηλιούπολης, που οργάνωσε ο Λαογραφικός Όμιλος "Ηλιδα" Ηλιούπολης. Υπενθυμίζουμε ότι στο Λ.Ο. "Ηλιδα", πρωταγωνιστεί από της ιδρύσεώς του (1990) ο συμπατριώτης μας απ' το Παχτούρι χοροδιδάσκαλος ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΣΙΛΑΡΑΣ με το συνεργάτη του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΚΟΥΒΑ.

Επί τρεις ολόκληρες ώρες παρήλασαν 300 περίπου χορευτές και χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς από κάθε γωνιά της Ελλάδας. Δέκα (10) διαφορετικά τμήματα του ομίλου, με χορευτές όλων των ηλικιών, παρουσίασαν χορούς από την Ανατολική Ρωμυλία, τη Δυτική Θράκη, την Κεντρική Μακεδονία, το Δρυμό Θεσσαλονίκης, τα Βλάχικα Σερρών, τη Λήμνο, τη Χίο, τη Σάμο, και άλλα νησιά, αλλά και από τη Μικρά Ασία. Δημοτικά, νησιώτικα, σμυρνέικα, χασάπικος, χασάποσέρβικος, πεντοζάλη, αππάλικος, ζωναράδικος και άλλοι παραδοσιακοί χοροί εναλάσσονται σε ένα εξόχως καλοφτιαγμένο σκηνικό, που καθηλώνει ένα ενθουσιώδες κοινό, που χειροκροτεί ζωηρά και επανειλημμένα. Από τις εντυπωσιακές στιγμές της βραδιάς ήταν η λήξη της παράστασης, με τον παραδοσιακό "Τσάμικο", αλλά και τον αντρικό σατυρικό χορό "Άμοιρη" από το ορεινό χωριό Άγιος Λέων της Ζακύνθου.

Στη συνέχεια στη σκηνή ανέβηκαν όλοι οι χορευτές που συμμετείχαν και έκλεισαν χορευτικά τη θαυμάσια αυτή μουσικοχορευτική εκδήλωση.

Να πούμε ότι, όπως κάθε χρόνο, έτσι κι εφέτος, υπήρξε κεντρικό θέμα της μουσικοχορευτικής αυτής πανδαισίας. Φέτος ο συμβολισμός παρέπεμπε στο θεσμό του πανηγυριού που όλα σχεδόν τα ελληνικά χωριά τηρούν μια φορά το χρόνο. Οι χορευτές με γνήσιο ταλέντο γεμίζουν την κεντρική πλατεία, ενώ παράμερα τα παιδιά μιμούνται τις χορευτικές φιγούρες των μεγάλων παιζόντας αυθόρμητα τα δικά τους παιχνίδια.

Αξίζει ακόμα να σημειωθεί πως για μια ακόμα φορά το ανοιχτό Θέατρο Άλσους Ηλιούπολης, ήταν γεμάτο, με ... ισχυρή την παρουσία συμπατριωτών μας από όλα τα χωριά της τ. Δ.Κ. Νεράϊδας. Πολλές οι παρουσίες και από τη δημοτική αρχή Ηλιούπολης, με επικεφαλής τον Αντιδήμαρχο Ποιότητας Ζωής, κ. Κ. Σεφτελή.

Θερμά συγχαρητήρια σε όλους τους χορευτές, και σε όλους που εργάστηκαν επιμελώς για να απολαύσουν οι θεατές μια θαυμάσια παράσταση.

Κώστα Βασιλάρα, Παναγιώτη Γκούβα πολλά πολλά συγχαρητήρια!

X.M

Όχι και με τη... βούλα στο αιολικό πάρκο

Εστάλη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας η αρνητική γνωμοδότηση του δημοτικού συμβουλίου Πύλης

Καθαρογράφηκε και εστάλη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας η πρόσφατη αρνητική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου Πύλης επί της γνωμοδότησης για το αιολικό πάρκο στον ορεινό όγκο.

Το συγκεκριμένο θέμα αποτέλεσε αντικείμενο διενέξεων μεταξύ δημοτικών συμβούλων και προέδρων τοπικών κοινοτήτων μιας και υπήρχαν διαφορετικές προσεγγίσεις επί του αιτήματος για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου στην περιοχή μεταξύ πρώην δήμου Πινδέων και πρώην κοινότητας Νεράϊδας.

Από τον δήμο Πύλης ζητήθηκε γνωμοδότηση σχετικά με την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Αιολικού Σταθμού που προτείνεται να εγκατασταθεί στις θέσεις «Παλούκι»-«Αγκάθι»-«Σπιτάκι» πλησίον της Τ.Κ. Νεράϊδας, στο Δήμο Πύλης, της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων».

Στη σχετική απόφαση αφού αναφέρεται το διαδικαστικό, αλλά και οι τοποθετήσεις των προέδρων των τοπικών κοινοτήτων, όπως και οι απόψεις – προτάσεις της εταιρείας που εκδήλωσε το σχετικό ενδιαφέρον, τονίζεται ρητά ότι το δημοτικό συμβούλιο Πύλης γνωμοδοτεί αρνητικά επί του περιεχομένου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επι-

πτώσεων του έργου «Αιολικός σταθμός Ισχύος 24,65 MW, στις θέσεις «Παλούκι»-«Αγκάθι»-«Σπιτάκι» στα όρια του δήμου Πινδαίων και της κοινότητας Νεράϊδας, στο Νομό Τρικάλων.

Ως προς την απόφαση αυτή μειοψήφισαν οι δημοτικοί σύμβουλοι, κ.κ. Παναγιώτου Γεώργιος, Πλαβός Αθανάσιος, Μπουροκώστα – Βίτσα Βάια, Δούλαλας Κωνσταντίνος, Παντέρας Απόστολος, Κατσίβελος Βύρων, Αναγνώστου Βασίλειος, Κρούπης Κωνσταντίνος, Καλαμαράς Στέφανος, Ζιάκας Σταύρος, Μαράβας Κωνσταντίνος, Κοτρώνης Κωνσταντίνος και ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Μοσχοφύτου, κ. Κούτσικος Στυλιανός.

Η συγκεκριμένη απόφαση η οποία απεστάλη και στην Περιφέρεια Θεσσαλίας θέτει ένα τέλος και με τη... βούλα στην προοπτική να υλοποιηθεί το συγκεκριμένο έργο στην περιοχή μιας και ο δήμος μπορεί να καλείται απλώς να γνωμοδοτήσει αλλά επί της ουσίας, είναι εξαιρετικά δύσκολο να εγκριθεί ένα έργο χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των τοπικών κοινωνιών όπως αυτές εκφράζονται από τα δημοκρατικά εκλεγμένα όργανα όπως είναι τα τοπικά συμβούλια και το δημοτικό συμβούλιο.

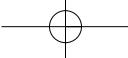
Πηγη: kaprotrikalon.blogspot.com

«Πράσινο» χωριό το Αθαμάνιο

Η Περιφέρεια Ηπείρου επιδιώκει τη συμμετοχή στο πρόγραμμα «Πράσινες Αγροτικές και Νησιώτικες κοινότητες» μέσω της Τοπικής Κοινότητας Αθαμάνιου.

Η αρμόδια αντιπεριφερειάρχης υπογράμμισε πως πρόκειται για ένα ορεινό χωριό που πληρεί τις προϋποθέσεις του προγράμματος. Οι

παρεμβάσεις που προτείνονται αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις με ΑΠΕ σε δημοτικά και ιδιωτικά κτήρια, βιοκλιματικές αναγλάσσεις τόσο στα σχολεία Αθαμάνιου όσο και του διερχόμενου τμήματος της εθνικής οδού, προτάσεις διαχείρισης υδάτινων πόρων, κατασκευή μονάδας πέλλετ κ.α.

Μαρτυρικό Κομμένο: εκδηλώσεις μνήμης Να θυμηθούμε και να καταγγείλουμε τη βία

Του Δημήτρη Βλαχοπάνου

Ένα πολιτιστικό εφταήμερο εκδηλώσεων, με έμφαση στη μουσική, ετοιμάζει πιερετωδώς ο Μορφωτικός Σύλλογος του Κομμένου για να τιμήσει τη μνήμη των 317 νεκρών του ολοκαυτώματος της 16ης Αυγούστου 1943. Ο Ορφέας Περιδης, ο Φοίβος Δεληβοριάς, η Μάρθα Φριντζήλα, οι Bailds, ο κορυφαίος Γερμανός κρουστός Gunter Baby Sommer, μαζί με τη Σαβίνα Γιαννάτου, και άλλοι μεγάλοι καλλιτέχνες δίνουν το ραντεβού τους φέτος στην πλατεία του μαρτυρικού Κομμένου.

Τα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά δρώμενα, που κινούνται φέτος έξω απ' το θεσμό της κρουστοπανήγυρης, επανήλθαν στις καθιερωμένες από πολλά χρόνια «Εκδηλώσεις μνήμης», αλλά διατηρούν τον αντιφασιστικό, αντιρατσιστικό και αντιναζιστικό χαρακτήρα τους. Φιλοδοξία των διοργανωτών είναι να καταστήσουν και φέτος το μαρτυρικό χωριό Κομμένο ένα προσκύνημα για χιλιάδες επισκέπτες και

μια κραυγή διαμαρτυρίας κατά της βίας και των εγκλημάτων πολέμου.

Οι εκδηλώσεις που συνδιοργανώνονται με το δήμο Νικολάου Σκουφά και το τοπικό συμβούλιο της κοινότητας Κομμένου, αρχίζουν την Παρασκευή 10 Αυγούστου με τη δημοτική κομπανία του Χρήστου Φιλιππίδη και με παραδοσιακούς χορούς από χορευτικά συγκροτήματα προερχόμενα κυρίως από μαρτυρικούς τόπους και το βράδυ της Πέμπτης κορυφώνονται με τη συναυλία του Gunter Baby Sommer και των συνεργατών του, όπου θα παρουσιαστεί σε παγκόσμια πρώτη εκτέλεση το CD «Songs for Kommeno» (τραγούδια για το Κομμένο), που το αφιερώνει στα 317 τραγικά θύματά του.

Εξυπακούεται ότι η είσοδος σε όλο το πρόγραμμα των εκδηλώσεων θα είναι, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, ελεύθερη.

Προκλητική ανακοίνωση κι ανάληψη ευθύνης για την προτομή του Άρη

Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και με μία ανακοίνωση που το περιεχόμενό της το λιγότερο που μπορεί να χαρακτηριστεί είναι προκλητικό, η πρωτοεμφανιζόμενη οργάνωση «Ε.Ο. 1821» αναλαμβάνει την ευθύνη για την βεβήλωση των αγαλμάτων του Άρη Βελουχιώτη στην Άρτα αλλά και τη Φωκίδα.

Να θυμίσουμε ότι στις 14 Ιουνίου, τρεις μόλις ημέρες πριν τη διεξαγωγή των εκλογών άγνωστοι αφαίρεσαν την προτομή του Άρη Βελουχιώτη από το χωριό Μεσούντα της Άρτας, χωρίς ν' έρευνα της αστυνομίας να έχει οδηγήσει στα ίχνη των δραστών.

Όσοι όμως «εμπνεύστηκαν» το σχέδιο καμαρώνουν για τις πράξεις τους με την ανακοίνωση που έδωσαν στη δημοσιότητα. Το περιεχόμενό της αποτινέι μίσος προς την Αριστερά και παραπέμπει σε ακραίο χώρο.

Πηγη: ΗΧΩ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ

Ξεσηκώθηκαν (ξανά) κάτοικοι και Φορείς των Τζουμέρκων για την... επαναφορά του Φράγματος Αγίου Νικολάου

«Έκρυψαν» την έγκριση στην μελέτη διαχείρισης απορροής των ποταμών της Ηπείρου

Μέσω της μελέτης για το σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών της Ηπείρου επιχειρείται να επανέλθει η έγκριση της κατασκευής του μεγάλου υδροηλεκτρικού φράγματος στην θέση Άγιος Νικόλαος του Αράχθου.

Έγινε όμως αντιληπτό και ήδη οι αντιδράσεις είναι πολλές και έντονες.

Η πρώτη αντίδραση ήλθε σε συνέντευξη που συμμετείχαν ο δήμαρχος Βορείων Τζουμέρκων Γιάννης Σεντελές μαζί με την αντιδήμαρχο Αρταίων, Βίκι Βασιλάκη, τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Κ. Τζουμέρκων, Βασιλή Ρίζο και τον γραμματέα του Συλλόγου Προστασίας Αράχθου, Γιάννη Ντούρο.

Στην κοινή τους συνέντευξη, τόνισαν την αντίθεσή τους στις προθέσεις μπουργείου, αφού όπως κατήγγειλαν στην μελέτη η οποία παραδόθηκε τον Φεβρουάριο αλλά έμεινε επί πολλούς μήνες άγνωστη στους κατοίκους και τους φορείς της περιοχής προβλέπεται ρητά η κατασκευή του υδροηλεκτρικού φράγματος η οποία είχε ακυρωθεί με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και είχε γίνει προσπάθεια να έρθει στο προσκήνιο και πάλι τον χειμώνα με απόφαση του ΥΠΕΚΑ αλλά συνάντησε την αντίδραση των τοπικών φορέων και δεν προχώρησε.

Κι όμως αυτό δεν έκαμψε τους σχεδιασμούς και η πρόταση των μελετητών για το σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών της Ηπείρου την επαναφέρει «από το παράθυρο»!!!

Ο Κ Σεντελές χαρακτήρισε ως σκάνδαλο τα όσα προβλέπονται στην μελέτη ενώ η κ. Βασιλάκη σημείωσε πως η οικονομική συγκυρία μπορεί να κάνει επιτακτική την ανάγκη για νέες επενδύσεις

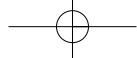
όχι όμως χωρίς αυτές να τηρούν κάποιες προϋποθέσεις. «Και η συγκεκριμένη επένδυση δεν τις τηρεί», είπε.

Ο κ. Ρίζος έκανε λόγο για «κουτοπόνηρο» τρόπο με τον οποίο επιχειρείται να επανέλθει το θέμα και τέλος ο κ. Ντούρος μίλησε κι αυτός για σκάνδαλο, λέγοντας ότι παρά την απόφαση του ΣΤΕ και χωρίς καμία δικαιολογία το έργο περιλαμβάνεται στην μελέτη για το σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών της Ηπείρου καταλογίζοντας ευθύνες για εξυπηρέτηση επιχειρηματικών συμφερόντων σε κεντρική αλλά και τοπική διοίκηση.

Την αντίθεσή του στην μεταφορά νερού από τον Αώο στο λεκανοπέδιο, αλλά και στην κατασκευή του μεγάλου υδροηλεκτρικού φράγματος στον Άγιο Νικόλαο του Άραχθου εκφράζει και το ΤΕΕ/ΤΗ -με ανακοίνωσή του- μέσα από τις παραπτήρισεις που διατυπώνει επί των κατευθύνσεων της Β' Φάση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

Αναφορικά με το ΥΗΕ Αγ. Νικολάου το ΤΕΕ/ΤΗ σημειώνει ότι με το μέτρο WD05B370 της κατηγορίας των βασικών μέτρων απαγορεύεται η εγκατάσταση μικρών ΥΗΕ στην περιοχή του Αράχθου από την γεφυρά Τσιμόβου μέχρι τον ταμιευτήρα του Πουρνάρι I, πόσο μάλλον τα μεγάλα ΥΗΕ. Τέτοιου είδους ασάφειες και αντιφάσεις για έργα στην περιοχή όταν μάλιστα έχουν διατυπωθεί έντονες αντιδράσεις είναι ανεπίτρεπτες. Σχεδιασμοί αυτής της κλίμακας οφείλουν να στηρίζουν με αξιόπιστα στοιχεία τις προτάσεις τους και να τις τεκμηριώνουν με επιστημονικά και απόλυτα διαφανή επιχειρήματα», αναφέρει.

Πηγη: ΗΧΩ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ

κάθε φωτογραφία ... χίλιες αναμνήσεις

Του Σπύρου Νεραιδιώτη

Τη δεκαετία του '60, την παραμονή του πανηγυριού, γινόταν και μια επίσημη ποδοσφαιρική συνάντηση μεταξύ των δίδυμων χωριών Νεράιδας και Θεοδωριάνων, που είχε μεγάλη ένταση, δύναμη, πάθος και από τις δυο μεριές, μέσα όμως σε αθλητικά πλαίσια και σε φίλαθλο πνεύμα. Ο επαναληπτικός αγώνας διεξαγόταν στο διπλανό αδελφό χωριό παραμονή του Δεκαπενταύγουστου. Μετά το 1970 όμως καταργήθηκαν αυτές οι συναντήσεις και από τότε καθιερώθηκε ο «εμφύλιος» ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ των ομάδων της νεολαίας και της γερουσίας, αγώνες που γίνονται μέχρι και σήμερα. Με την ομάδα της γερουσίας αγωνίζονται κυρίως οι παντρεμένοι που αντέχουν να παίζουν ακόμα. Αυτοί έχουν οπαδούς τα παιδιά τους και τις γυναίκες τους, που τους εμψυχώνουν σε όλη τη διάρκεια του αγώνα. Με την ομάδα της νεολαίας αγωνίζονται οι νέοι από τους οποίους κάποιοι παίζουν σε ερασιτεχνικές ομάδες. Αυτούς τούς υποστηρίζουν οι συγγενείς τους και κυρίως οι κοπέλες της ηλικίας τους.

Προπονητής από τότε ήταν ο Πούσκας

(Κώστας Μπασιούκας). Του έδωσαν το όνομα αυτό γιατί έμοιαζε με τον Φέρεντζ Πούσκας και από τότε του έμεινε σε όλες του τις δραστηριότητες. Ένας άνθρωπος που αγαπούσε τον αθλητισμό και τη γενέτειρά του και που πρόσφερε στο μέτρο του δυνατού στον τόπο του. Το 2006 παραμονή του αγώνα νεολαίας-γερουσίας ο Πούσκας έφυγε. Διάλεξε εκείνη τη μέρα, λες και ήθελε να βγάλει πρώτα τις συνθέσεις, να δώσει τις τελευταίες του οδηγίες, να μας πει για μια φορά ακόμα πως σημασία δεν έχει ποιος θα είναι ο νικητής, αλλά το παν στον αθλητισμό είναι το «ευ αγωνίζεσθαι» και μετά να φύγει αθόρυβα και να αναπαυτεί στην Αγία Παρασκευή. Οι άνθρωποι πεθαίνουν μόνο όταν αφήνονται στη λησμονία του χρόνου. Ο Πούσκας δεν παραιτήθηκε ούτε απελύθη από την ομάδα, μόνο άλλαξε μεριά του πάγκου. Από τη δυτική μεριά που καθόταν πάγιε στην ανατολική, αυτή της Αγίας Παρασκευής, κάτω από τις αγριοκερασιές, για να παρακολουθεί από εκεί όλους τους ποδοσφαιρικούς αγώνες, και σήμερα και αύριο και «νυν και αεί».

«Αλλοτινές μας εποχές,
αλλοτινοί μας χρόνοι...»

Ο Φοβερός Κρυάκουρας...

Ημέρα επαναληπτικών εκλογών η περασμένη Κυριακή, 17 Ιουνίου 2012... Νωρίς το πρωί καλημερίσαμε τις κάλπες, κάναμε σεφτέ και από κει (λίγο καθυστερημένα απ' την συνηθισμένη συνάντηση) φύγαμε να βρούμε την Νεράιδα στα 1.060 μέτρα των Τζουμέρκων... Το ορμητήριό μας.

Τα ψηλά αυτοκίνητα μας βοήθησαν να πρωθυιστούμε πάνω από τον οικισμό, σε έναν δύσβατο χωματόδρομο, μέχρι το πρώτο διάσελο όπου μας υποδέχτηκε με γαργίσματα ένας λευκός και μαυροκέφαλος ποιμενικός, που συνόδευε τα πρόβατα προς τα πάνω βοσκοτόπια.

Πάνω μας υψώνεται σαν σκιάχτρο ένας τεράστιος λιθώνας που δικαιολογεί το άχαρο όνομά του, ο γκρι Κρυάκουρας και δεξιά μας η καταπράσινη Παχτούρνάτσα, ιδανικός βοσκότοπος... Μικρά κοπάδια ζώων σκόρπια στις ραχούλες της... Λίγο πιο πέρα η κορυφή της, η Φούρκα.

Γυμνός, εντελώς απόκρημνος, απροσπέλαστος, στην πρώτη ματιά μοιάζει με φυσικό τείχος

Η νότια πλευρά του είναι εντελώς κάθετη... Η κορυφογραμμή σχηματίζει μια υποψία πετάλου όπου “χύνεται” ένα λούκι (ένας χαλιάς) και στο πάνω μέρος υπάρχει ένας μυστήριος βράχος που μοιάζει περισσότερο με δόντι παρά με πέτρα... Το στόμα του φαφούτη Κρυάκουρα με το μοναδικό αλλά απειλητικό δόντι να χάσκει στον γαλάζιο ορίζοντα.

Ανεβαίνουμε συνεχώς μέχρι να φτάσουμε στη ρίζα του πέτρινου όγκου... Πατάμε πάνω σε μεγάλα λιθάρια. Βγαίνουμε στην πρώτη ράχη και μπροστά μας απλώνεται η οροσειρά της Κακαρδίτσας, στο τέλος η κορυφή της, στα 2.429 μέτρα, η ψηλότερη του Νομού Τρικάλων. Αριστερά και πίσω της η Στρογγούλα και στην άλλη άκρη το Καταφίδι.

Ένα υποτυπώδες μονοπάτι, ένας ντορός ζώων, μας οδηγεί όλο και πιο ψηλά.

Φτάνουμε στο σημείο όπου πρέπει να χρησιμοποιήσουμε και τα χέρια μας για να τραβήξουμε το κορμί μας στην κάθετη πλευρά.

Δύσκολα, επίπονα αλλά ψηλότερα... Καταϊδρω-

μένοι από την ανηφορική πορεία αλλά και από το κάμα της ημέρας, φτάνουμε επιτέλους στην ράχη του και πορευόμαστε προς την Βορειοανατολική κορυφή στα 2.147 μέτρα... Και τι δεν βλέπουμε από αυτό το σημείο... Σαν να ήμαστε “ιπτάμενοι” πάνω από

τα Τζουμέρκα.. Κάτω, αριστερά βουίζουν οι καταρράκτες των Θεοδώριανων, ψηλότερα η ξακουστή Κωστηλάτα...

Στο τέλος της οροσειράς η Στρουγγούλα και από κάτω τα Πράμαντα... Ένα κόσμημα λαϊκής αρχιτεκτονικής κρέμεται στην πλαγιά του βουνού δεξιά, το πανέμορφο Συρράκο... Δεξιότερα και στη συνέχεια της Κακαρδίτσας, η Κουρούνα και στο κάτω μέρος αχνοφαίνεται το Γαρδίκι Ασπροποτάμου. Οι φωτογραφικές μηχανές παίρνουν φωτιά...

Μια μικρή ανάπτυλα και ξεκινάμε για την απέναντι κορυφή... Εδώ το πράσινο είναι περισσότερο και επί πλέον έχει τρυφερά τσουκνιδάκια και νάνες. Γεμίζουμε σακούλες.

Αποφασίζουμε να κατεβούμε από το λούκι με το δόντι του Κρυάκουρα.

Ο χαλιάς μεγάλος, μακρύς και επικίνδυνος. Πέφτουμε πάνω σε μια βαθιά χιονότρυπα... Κατηφορίζουμε με τεταμένη προσοχή. Το πρώτο λάθος ίσως να αποβεί και τελευταίο, γιατί τα βράχια από πάνω μας κρέμονται απειλητικά. Στον ορίζοντα φτερουγίζουν τα πιρίζοντας Πετροχελίδονα...

Φτάνουμε στο τελευταίο διάσελο και η παρουσία μας “χαλάει” την ησυχία ενός κοπαδιού μοσχαριών.

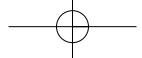
Είναι πλέον απόγευμα και σε λίγη ώρα δροσιζόμαστε στην πλατεία της Νεράιδας. Το σχολείο είναι εκλογικό κέντρο, μας ξαναθυμίζει το πρωινό ξεκίνημα.

Από τα ραδιόφωνα των αυτοκινήτων, ακούμε τα Exit Polls των εκλογών.

Μία από τα ίδια.

Το παραπάνω άρθρο του κ. Αλεξίου Δημοσιεύτηκε στις 21 Ιουνίου 2012, στην ιστοσελίδα <http://www.trikalavoice.gr>

Πρώτος ο ΣΥΡΙΖΑ. Εκλογές 2012

Δυο φορές (στις 5 Μάη και στις 17 Ιουνίου αντάμωσαν) οι Νεραιδώτες με την ευκαιρία της διενέργειας των εθνικών εκλογών. Χωρίς έντονες αντιπαραθέσεις, σε ένα πολύ καλό κλίμα περάσαμε όμορφα όσοι βρεθήκαμε στο χωριό εκείνες τις μέρες. Δεν έλειψαν, βέβαια, τα πειράγματα αλλά και τα «καρφιά» μεταξύ των χωριανών, αλλά όλα σε ένα διαιτηρα εύθυμο περιβάλλον.

Την πρωτιά και στις δυο αναμετρήσεις την έδωσαν οι Νεραιδιώτες στον ΣΥΡΙΖΑ. (και μάλιστα με 12 παραπάνω ψήφους στην δεύτερη).

Οι Βλαχογάννης Ηλίας, Σκρέκας Κων/νος, Ταμήλος Μιχαήλ, Δριτσέλη Παναγιώτα και Γ. Κυρίτσης είναι οι νέοι βουλευτές του νομού Τρικάλων.

Οι «καραμπόλες» του εκλογικού νόμου δεν επέτρεψαν την εκλογή των συγχωριανών μας Ε. Καρακώστα (Β' Πειραιά) και Γ. Οικονόμου (Τρικάλων), αν και με αρκετά μεγάλο αριθμό σταυρών.

Στην Άρτα εκλέχτηκαν οι Στύλιος Γεώργιος (ΝΔ), Γεροβασίλη Όλγα (ΣΥΡΙΖΑ), Γκόκας Χρήστος (ΠΑΣΟΚ)

Σταυροί προτίμησης στη εκλογικό τμήμα Νεραιδας:

ΠΑΣΟΚ

Γαλλου-Δαλκαφουκη Χρ.	3
Μαγκουφης Χρ.	5
Ντιντη Χρ.	1
Οικονομου Γεωρ.	33
Παταβουκας Κων.	4

Νέα Δημοκρατία

Βλαχογιαννης Ηλ.	17
Σακκας Νικ.	18
Σκρεκας Κων.	1
Τσουρβακας Κων.	11

ΚΚΕ

Καϊκης Γεωρ.	3
Κανταρτζης Αχ.	2
Μπακαση Βας.	2
Πετρακη Ειρ.	2
Στεργιου Ευαγ.	1

ΣΥΡΙΖΑ Ενωτικό κοινωνικό μέτωπο

Γεροδημοπουλος Βας.	4
Δριτσέλη Παν.	5
Καπελας Δημ.	6
Κομπολια Αγγ.	3
Παπαθανασιου Δημ.	21
Χονδρος Γεωρ.	24
Χριστοπουλος Ιωαν.	11

ΛΑΟΣ

Γαρουφαλιας Παν.	1
Πατερας Κων.	4

ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ

Παναγιωτιδου Μ.	1
Λαικός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή	
Μισιακας Γεωρ.	1
Μπαρου Ελ.	4
Τζουμανεκα Ιωαν.	2

Αντικαπιταλιστική Αριστερή Συνεργασία (ΑΝΤΑΡΣΥΑ)

Ανταρας Λαμ.	1
Τσαλα Αργ.	1

Δημοκρατική Αριστερά

Άδαμιδου Ιωα.	2
Ζαχαροπουλος Αθ.	1
Κυριτσης Γεωρ.	3
Μπιουγλα Βαΐα.	1
Παπασιμος Γεωρ.	2

Ανεξάρτητοι Ελληνες - Πάνος Καμμένος

Αθανασοπουλου Φωτ.	1
Ακριβου Ειρ.	1

Δημοκρατική Συμμαχία ΝΤΟΡΑ

ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ	
Καλυβας Αθ.	2
Κοτρωνης Κων.	2

Κοινωνική Συμφωνία

Ζαμπετης Ηρ.	1
Ζιαμπαρας Δημ.	2

δημιουργία, ξανά!

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

1. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

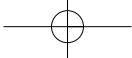
Κόμμα	Ποσοστό		Έδρες	
	6/5	17/6	6/5	17/6
Νέα Δημοκρατία	18,85%	29,66%	108	129
ΣΥΡΙΖΑ Ενωτικό κοινωνικό μέτωπο	16,78%	26,89%	52	71
ΠΑ.ΣΟ.Κ	13,18%	12,28%	41	33
Ανεξάρτητοι Ελληνες	10,61%	7,51%	33	20
Κ.Κ.Ε.	8,48%	4,50%	26	12
Λαικός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή	6,97%	6,92%	21	18
Δημοκρατική Αριστερά	6,11%	6,26%	19	17
Λοιπά κόμματα (εκτός βουλής)	19,02%	5,98%	0	0

2. ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Κόμμα	Ποσοστό		Έδρες	
	6/5	17/6	6/5	17/6
Νέα Δημοκρατία	25,23%	33,45%	2	3
ΣΥΡΙΖΑ Ενωτικό κοινωνικό μέτωπο	11,98%	22,87%	0	1
ΠΑ.ΣΟ.Κ	17,13%	14,58%	1	0
Ανεξάρτητοι Ελληνες	7,62%	5,58	0	0
Κ.Κ.Ε.	10,94%	6,26%	1	0
Λαικός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή	4,90%	5,57%	0	1
Δημοκρατική Αριστερά	8,57%	7,16%	1	0
Λοιπά κόμματα (εκτός βουλής)	13,63%	4,53%	0	0

3. ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ

Κόμμα	Ποσοστό	
	6/5	17/6
Νέα Δημοκρατία	31,37%	39,69%
ΣΥΡΙΖΑ Ενωτικό κοινωνικό μέτωπο	10,72%	20,62%
ΠΑ.ΣΟ.Κ	13,93%	11,96%
Ανεξάρτητοι Ελληνες	7,21%	5,88%
Κ.Κ.Ε.	7,98%	4,35%
Λαικός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή	5,24%	5,61%
Δημοκρατική Αριστερά	10,20%	7,85%
Λοιπά κόμματα (εκτός βουλής)	13,35%	4,04%

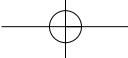
4. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΡΑΪΔΑΣ

Κόμμα	Ποσοστό	
	6/5	17/6
Νέα Δημοκρατία	29,74%	35,59%
ΣΥΡΙΖΑ Ενωτικό κοινωνικό μέτωπο	16,79%	27,51%
ΠΑ.ΣΟ.Κ	14,27%	10,04%
Ανεξάρτητοι Ελλήνες	6,83%	7,56%
Κ.Κ.Ε.	7,19%	3,65%
Λαικός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή	6,47%	5,87%
Δημοκρατική Αριστερά	7,19%	5,61%
Λοιπά κόμματα (εκτός βουλής)	11,52%	4,17%

5. ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΡΑΪΔΑΣ

Κόμμα	Ψήφοι	Ποσοστό	
		6/5	17/6
Νέα Δημοκρατία	27	29	20,42%
ΣΥΡΙΖΑ Ενωτικό κοινωνικό μέτωπο	56	68	47,89%
ΠΑ.ΣΟ.Κ	34	24	16,90%
Λαικός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή	7	9	6,34%
ΔΗΜ.ΑΡ	7	6	4,22%
Δημιουργία Ξανά	2	2	1,41%
Λ.Α.Ο.Σ	4	1	0,70%
Κ.Κ.Ε	9	1	0,70%
Ανεξάρτητοι Έλληνες	1	3	1,41%
Ανταρσία	1	1	0.70%
ΔΗ.ΣΥ.	2	0	
Κοινωνική Συμφωνία	1	0	
Οικολόγοι Πράσινοι	3	0	

Αυξημένη ήταν η αποχή στις εκλογές της 17ης Ιουνίου στη Θεσσαλία, με τις ορεινές κυρίως περιοχές των νομών Τρικάλων και Καρδίτσας να συγκεντρώνουν ιστορικά χαμηλά ποσοστά για βουλευτικές εκλογές. Κυρίως το αυξημένο κόστος της μετακίνησης για κάποιους που ψήφιζαν μακριά οδήγησε σ' ένα μεγάλο ποσοστό αποχής, που πανελλαδικά έφθασε το 37,5%. Στο νομό Τρικάλων, στις περισσότερες ημιορεινές περιοχές η αποχή κατά μέσο όρο άγγιξε το 45%. Το μεγαλύτερο ποσοστό υπήρξε στο δήμο Φαρκαδόνας με 47% (Δημοτική Ενότητα Οιχαλίας 58%), ενώ από τις Δημοτικές Ενότητες, στο Μυρόφυλλο του δήμου Πύλης η αποχή έφθασε στο 60%. Από την άλλη πλευρά, το μικρότερο ποσοστό αποχής υπήρξε μέσα στην πόλη των Τρικάλων με 32%.

Ανατομία του διαλόγου

Γράφει ο συνεργάτης μας **Γιώργος Ιω. ΖΑΧΟΣ**

Πήρα αφορμή για να γράψω αυτό το άρθρο από προηγούμενο τεύχος του «ΓΛΑΒΑ», που αφιερώνει αρκετές σελίδες στο διάλογο ανάμεσα σε χωριστούς για την προβολή και επίλυση διαφορών και ζητημάτων, που προέκυψαν τον τελευταίο καιρό. Οι σκέψεις μου αυτές λοιπόν νομίζω πως είναι επίκαιρες και μπορεί να βοηθήσουν τους αναγνώστες του περιοδικού.

Ηλέξη Διάλογος προέρχεται από το ρήμα διαλέγομαι, που σημαίνει συζητώ με κάποιον άλλο ή άλλους, σχετικά με ένα θέμα. Καταθέτω την άποψή μου, ακούω την άλλη άποψη και επιδιώκω τη συνεννόηση και τη διευθέτηση ενός θέματος. Με το πέρασμα των χρόνων ο άνθρωπος προικισμένος με το λογικό, κατάφερε να χαλιναγωγήσει τα ένστικτά του και να δώσει λύσεις στα προβλήματά του με το διάλογο, δηλ. δια του λόγου.

Ιστορική αναδρομή

Την αξία του διαλόγου κατανόησαν περισσότερο οι αρχαίοι Έλληνες σαν συστατικό στοιχείο της Δημοκρατίας και της φιλοσοφίας. Ο πρώτος, που αναγνώρισε την αξία του στη φιλοσοφία, ήταν ο Ζήνωνας ο Ελεάτης (440-430 π.χ.). Πιο πολύ όμως ο σοφός Σωκράτης καθιέρωσε το διάλογο σαν φιλοσοφική μέθοδο. Τον προφορικό λόγο κατά τη διαλογική συζήτηση αποκαλούσε "έμψυχο λόγο" και τον έθετε βασικό στοιχείο της διδασκαλίας του. Τη μέθοδο του Σωκράτη ακολούθησαν και οι μαθητές του. Ιδιαίτερα ο Πλάτωνας που κατέγραψε τους μοναδικούς στο είδος διαλόγους.

Αλλά και στη νεότερη εποχή έχει αποδειχθεί ότι στο χώρο της παιδαγωγικής ο διάλογος αποτελεί είδος διδακτικής μεθόδου.

Σ' όλες της βαθμίδες της εκπαίδευσης εγκαταλείπεται ο μονόλογος του δασκάλου και εφαρμόζεται η διαλογική συζήτηση στην τάξη, γιατί τότε επιτυγχάνεται η αυτενέργεια του μαθητή, η

υπευθυνότητα, η πληρέστερη γνώση και η κοινωνική συνείδηση.

Στο μοναδικό και αιώνιο βιβλίο «ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ» περίοπτη θέση κατέχει ο διάλογος. Η πίστη μας σε τριαδικό Θεό, σαν κοινωνία 3 προσώπων προϋποθέτει το διάλογο. Η Π. Διαθήκη στο πρώτο βιβλίο παρουσιάζει το Θεό να συνδιαλέγεται με τους πρώτους ανθρώπους. Τον εμφανίζει στη συνέχεια να συνομιλεί με τους πατριάρχες του Ισραήλ, το Μωϋσή και τους προφήτες.

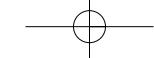
Ο Χριστός καθημερινά συνδιαλέγοταν με τους Αποστόλους, με οικεία πρόσωπα και τη θρησκευτική αλλά και πολιτική γηγεσία της εποχής του. Οι πατέρες της εκκλησίας συνέχισαν το έργο του Χριστού με βάση το διάλογο. Ο ιερός Χρυσόστομος παραθέτει και τις προϋποθέσεις ενός γόνιμου διαλόγου "να γίνεται με ταπείνωση, με ηρεμία και επιείκεια, με ψυχραψία χωρίς αγανάκτηση και χωρίς όρια". Όλες οι αποφάσεις των οικουμενικών συνόδων και γενικά όλο το οικοδόμημα της εκκλησίας στηρίχθηκαν στον οικουμενικό διάλογο.

Απ' την ιστορική αυτή διαδρομή διαπιστώνουμε τη μεγάλη σημασία, που έχει ο διάλογος στις ανθρώπινες σχέσεις, στην επιστήμη, στην κοινωνία, στη θρησκευτική ζωή κλπ. Θα πρέπει όμως να παραθέσουμε εδώ αυτό που είτε ένας μεγάλος φιλόσοφος και παιδαγωγός ο Ευάγγελος Παπανούτσος. "Διαλέγομαι δε θα πει συζητώ και πολύ λιγότερο αντιδικώ. Όταν κανείς αντιδικεί δε διαλέγεται. Διαλέγομαι θα πει συζητώ υπό όρους με προϋποθέσεις και επιδιώξεις.

Προϋποθέσεις για ένα γνήσιο και αποτελεσματικό διάλογο:

1. Να είναι ελεύθερος. Δεν είναι δυνατόν να υπάρξει σωστός διάλογος με άτομα που στερούνται πολιτικής και ηθικής ελευθερίας.

2. Να είναι ισότιμος. Αν δεν υπάρχει ισοτιμία, συνήθως επιβάλλεται η θέληση του ισχυρότερου, οπότε δεν ακολουθεί ουσιαστικό αποτέλεσμα.

3. Να είναι σφαιρικός. Κάθε ζήτημα να εξετάζεται από όλες τις πλευρές και να διατυπώνονται όλες οι απόψεις για να καταλήγουν οι συνομιλητές σε θετικό αποτέλεσμα.

4. Να είναι πειστικός. Το βασικό στοιχείο ενός διαλόγου είναι η πειθώ. Είναι αυτονόητο ότι χρειάζεται να κατατίθενται πειστικά επιχειρήματα, γιατί η αμετακίνητη εμφονή σε μια εσφαλμένη άποψη οδηγεί σε αδιέξοδο. Η διαφωνία αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο του διαλόγου.

5. Να υπάρχει σεβασμός στην άλλη άποψη. Όσο και να θεωρούμε την άλλη άποψη λαθεμένη, πρέπει να σεβόμαστε το δικαίωμα του κάθε ανθρώπου να έχει αυτή την άποψη. Είναι ανεπίτρεπτοι οι μειωτικοί χαρακτηρισμοί ανθρώπων που εκφράζουν διαφορετική άποψη.

6. Να γίνεται με ηρεμία και πραότητα. Γίνονται πιο πειστικοί οι άνθρωποι που καταθέτουν τους συλλογισμούς τους με ηρεμία. Οι φωνασκίες, οι εκνευρισμοί, η επιθετική διάθεση, οι αφορισμοί προδίδουν έλλειψη επιχειρημάτων με αρνητικά επακόλουθα.

7. Να γίνεται με συναίσθηση ευθύνης. Όσο πιο σοβαρά είναι τα θέματα στο τραπέζι, τόσο μεγαλύτερη πρέπει να είναι ευθύνη των διαλεγομένων.

8. Να είναι ευθύς και ειλικρινής. Οι άνθρωποι που συνομιλούν, πρέπει να είναι δίκαιοι και αληθινοί. Η υποκρισία, η προσποιήση, το ψέμα κάποτε θα αποκαλυφθούν.

9. Να είναι καλόπιστος και καλοπροσαίρετος. Κίνητρο πρέπει να είναι πάντα η εξεύρεση της αλήθειας κι όχι η προβολή και επιβολή απόψεων, η μείωση των συνομιλητών και η απαξίωση των δραστηριοτήτων τους.

10. Να μην τίθενται όρια και "κόκκινες γραμμές". Όσο κι αν υπάρχει αγεφύρωτο χάσμα, πάντα θα βρίσκονται κοινά σημεία που ενώνουν (πολλές φορές περισσότερα) από εκείνα που χωρίζουν. Δεν πρέπει να ισχύει αυτό που έλεγαν οι αρχαίοι: "Ου μη πείσεις καν με πείσεις".

11. Να γίνεται με ευπρέπεια και αντικειμενικότητα. Πολύ συμβάλλει στην επιτυχία ενός διαλόγου η αποδοχή κι ο σεβασμός του συνομιλητή κι ο παραμερισμός του υποκειμενικού στοιχείου. Να αποφεύγεται ο διάλογος τρίτων με απουσία των ενδιαφερομένων.

12. Να δίνεται στα θέματα η πραγματική διασταση. Δεν πρέπει να μεγιστοποιείται και να διογκώνεται ένα ασήμαντος γεγονός ή να ελαχιστοποιείται ένα σημαντικό. Αυτό γίνεται συνήθως όταν ο διάλογος διεξάγεται μέσω ενός εντύπου. Θεωρείται πιο αυθεντικός γιατί τα γραπτά μένουν (*scripta manent* όπως έλεγαν οι Λατίνοι), σε αντίθεση με το ζωντανό διάλογο "ενώπιος ενωπίω", που πολλές φορές οι συνομιλίες γίνονται λόγια του αέρα ("έπεια πτερούεντα" όπως έλεγαν οι αρχαίοι Έλληνες).

Οι προϋποθέσεις αυτές βέβαια βοηθούν στην επιτυχή κατάληξη ενός διαλόγου. Υπάρχουν όμως και προϋποθέσεις που δυσχεραίνουν την εξέλιξή του, όπως η προκατάληψη, η μισαλλοδοξία, η ισχυρογνωμοσύνη, ο φανατισμός, οι ρατσιστικές αντιλήψεις, οι στείρες αντιπαραθέσεις, οι οξύτατοι διαξιφισμοί, οι αντεγκλήσεις και προ παντός οι προσωπικές αιχμές με τα υπονοούμενα.

Ο Διάλογος σαν μέσο επικοινωνίας

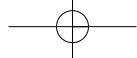
Με το διάλογο ο άνθρωπος εξωτερικεύει τον εσωτερικό του κόσμο, διατυπώνει ιδέες και απόψεις, ανταλλάσσει σκέψεις, σε σημείο, να μην ικανοποιεί μόνο την ψυχική του ανάγκη, αλλά να φέρνει και το συνάνθρωπό του πιο κοντά με την αλληλοκατανόηση. Με τη συνομιλία επικοινωνούμε, δίνουμε εξηγήσεις, αποφεύγονται οι παρεξηγήσεις και επικρατούν αρμονικές σχέσεις.

Ο Διάλογος σαν μέσο επίλυσης προβλημάτων

Με το γνήσιο διάλογο αμβλύνονται οι διαφορές που χωρίζουν τους λαούς, δημιουργείται ατμόσφαιρα εμπιστοσύνης, γίνονται αμοιβαίες υποχρήσεις και επιλύονται τα προβλήματα προς όφελος των λαών. Με επίμονες διαπραγματεύσεις αποφεύγονται οι κοινωνικές συγκρούσεις, οι αναστάτωσεις και οι πόλεμοι. Για πρώτη φορά μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο επικρατεί ειρήνη πάνω από 60 χρόνια μεταξύ των πολιτισμένων κρατών.

Ο πολιτικός διάλογος

Οι αρχαίοι Έλληνες με βάση το διάλογο καθιέρωσαν το δημοκρατικό πολίτευμα, που είναι το πολίτευμα όλων των πολιτισμένων λαών σήμερα. Με το συνεχή πολιτικό διάλογο καθιερώθηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά της Δημοκρατίας, όπως

η διαφωνία, η ελεύθερη πολιτική έκφραση, η πολιτική πολυφωνία (πολιτικός πλουραλισμός), οι ελεύθερες εκλογές, η ελευθερία του τύπου και των μέσων ενημέρωσης, η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, τα ατομικά δικαιώματα κ.α.

Όμως αν δεν υπάρξει γνήσιος πολιτικός διάλογος έχουμε εκτροπές και εκφυλιστικά φαινόμενα στη Δημοκρατία. Εάν π.χ. τα κόμματα δεν τίθενται στην υπηρεσία του έθνους αλλά μετατρέπουν το κράτος σε υπηρέτη του πολιτικού συστήματος, επικρατούν η φαυλοκρατία, η κομματοκρατία, η εθνοκαπηλία και τα φαινόμενα της δημαγωγίας, του λαϊκισμού και του τυχδιωκτισμού. Όταν το έθνος κινδυνεύει, δεν είναι επιτρεπτές οι στείρες αντιπαραθέσεις, η προβολή και επιδίωξη του κομματικού συμφέροντος, οι υπονομεύσεις, οι δολοπλοκίες κλπ. Στην αρχαία Ελλάδα ο Αριστείδης μετά την επιστροφή του από τον εξοστρακισμό (άδικη εξο-

ρία) είπε αυτά τα λόγια στον πολιτικό του αντίπαλο Θεμιστοκλή. "Εμείς πρέπει να διαφωνούμε και στις κρίσιμες αυτές ώρες στο θέμα ποιος από τους δύο θα ωφελήσει περισσότερο την πατρίδα".

Τελικά θα πρέπει να τονισθεί ότι ένας γόνιμος και εποικοδομητικός διάλογος διαμορφώνει προς το καλύτερο όλους τους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας, γιατί καλλιεργεί την υπευθυνότητα, δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης και σεβασμού, μεταμορφώνει τα κοινωνικά ήθη, ενισχύει την αυτοπεποίθηση, βοηθά σαν άσκηση καλοπροαίρετης κριτικής, συντελεί στην πρόοδο ανοιγοντας πνευματικούς ορίζοντες, συμβάλλει στην ανάπτυξη της επιστήμης και της τέχνης, ισχυροποιεί χαρακτήρες, αφυπνίζει συνειδήσεις, εξομαλύνει τις ανθρώπινες σχέσεις, δημιουργεί συνθήκες παγκόσμιας ύφεσης και εξασφαλίζει την παγίωση της ειρήνης και της ευημερίας.

Μετέφεραν τη Νεράιδα στα Κύθηρα

Ηολιγοήμερη παραμονή συγχωριανών μας στα Κύθηρα στο γάμο του Βασίλη Ν. Γιαννέλου, τα είχε όλα: απόδραση από την καθημερινότητα, διακοπές στο όμορφο νησί, διασκέδαση, και πάνω απ' όλα τη μεταφορά των νεραϊδιώτικων εθίμων του γάμου στο νησί.

Στις 6 Ιουλίου παραμονή της Αγίας Κυριακής το σόι του γαμπρού ξεφάντωσε σε παραλιακή ταβέρνα με λαϊκοδημοτική ορχήστρα μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Την επόμενη μέρα στις 7 Ιουλίου πριν την τέλεση του μυστηρίου του γάμου έγινε το ξύρισμα του γαμπρού με το σχετικό τραγούδι «Ξουράφια από τα Γάιννεα κι ακόνια από την Πρέβεζα». Η συνοδεία του γαμπρού πηγαίνοντας προς την εκκλησία τραγούδησε τα τραγούδια «Νεραντζούλα» και «Βιολέτα μ' ανθισμένη». Το βράδυ έγινε το καθιερωμένο γαμήλιο γλέντι που κράτησε μέχρι το πρωί. Εκεί χόρεψαν χορούς της περιοχής των Τζουμέρκων: Τσάμικο, Παπαδιά, πως το τρίβουν το πιπέρι, Κωστήλατα και πολλά άλλα. Οι κάτοικοι του νησιού που συμμετείχαν στο γάμο, από όλα αυτά τα πρωτόγνωρα γι' αυτούς δρώμενα έμειναν εντυπωσιασμένοι. Το ταξίδι στα Κύθηρα ήταν ένα αληθινό όνειρο για όλους που παρευρέθηκαν εκεί.

Στα νιόγαμπρα ευχές για βίον ανθόσπαρτον και καλούς απογόνους.

Σ. Ν.

Όνειρα μιας νέας Ευρώπης

Επιμέλεια: **Β. Γκόγκολου**

Το επώνυμο Γκοτζαμάνης έγινε πανελλήνιως γνωστό (και δοξάστηκε!!!) από τον οδηγό του τρίκυκλου που δολοφόνησε τον βουλευτή της Ε.Δ.Α. Λαμπτράκη στη Θεσσαλονίκη το 1963.

Πριν από αυτόν, όμως, υπήρξε και άλλος γνωστός Γκοτζαμάνης, που πολλοί λιγότεροι τον ξέρουμε.

Ήταν ο Υπουργός της κατοχικής κυβέρνησης Τσολάκογλου που υπηρέτησε την Ελλάδα κατά την γερμανική κατοχή του 1940-1944.

Ο Γκοτζαμάνης αυτός ήταν διορισμένος Υπουργός εκείνη την περίοδο από τους Γερμανούς, στους οποίους σε μια αναφορά του (όπως καταγράφεται στην ιστορία του Μαρκ Μαλάουρερ) ανέπτυξε τις απόψεις του για μια Ευρώπη ενωμένη, γεγονός που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί σταδιακά από το 1960 για να φτάσουμε στην σημερινή ευρωπαϊκή ένωση που όλοι ξέρουμε.

Ας αναφέρουμε, λοιπόν, τις προδιαγραφές της ενωμένης Ευρώπης, όπως αυτός την προσδιόριζε, από το 1942 ακόμη, που βέβαια καμία σχέση δεν έχουν με το μόρφωμα που σήμερα όλοι ζούμε.

Απλώς, ας σκεφθούμε ότι και αυτοί οι ιδεολόγοι είχαν και τα οράματά τους.

Γράφει, λοιπόν ο Μαλάουρερ στο βιβλίου του «Στην Ελλάδα του Χίτλερ»:

Mια από τις πιο αποκαλυπτικές εκτιμήσεις του τι σήμαινε πραγματικά η ναζιστική Νέα Τάξη στην Ευρώπη γράφηκε την άνοιξη του 1943 από τον Σωτήριο Γκοτζαμάνη, μετά την παραίτησή του από τη θέση του υπουργού Οικονομικών της Ελλάδας. Ο πρώην «οικονομικός δικτάτορας» είχε γίνει εξαιρετικά αντιδημοτικός, αλλά ήταν ένας άνθρωπος με αξιόλογες ικανότητες και με πολιτικά πιστεύω. Σαν παθιασμένος θαυμαστής της Γερμανίας, είχε φυλακιστεί στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο και σταλεί σε υπερορία το 1940. Στο στρατηγό Μεταξά είχε υποστηρίξει την άποψη ότι η Ελλάδα έπρεπε να δεχτεί μετά χαράς το αδυνάτισμα της αγγλικής «πλουτοκρατίας» και την αναδιοργάνωση της Ευρώπης σε ολοκληρωτικές βάσεις. Τι ανταμοιβή όμως έλαβε από το Βερολίνο για τις πεποιθήσεις του; Την ευκαιρία να προϊσταται στην οικονομική καταβαράθρωση της χώρας του. Υπομένοντας ταπεινώσεις κάθε λίγο και λιγάκι, ο Γκοτζαμάνης ενσαρκώνει την πολύπαθη μοίρα του Έλληνα γερμανόφιλου.

Ο Γκοτζαμάνης ξεκινά με συλλογισμούς πάνω στο σκοπό του πολέμου και το μέλλον της Ευρώπης. Ο Άξονας πρέπει να κάνει σαφές στο λαό της Ευρώπης τι παίζεται σ' αυτό το πόλεμο: ότι δεν είναι οι Αγγλοαμερικάνοι εκείνοι που θα φέρουν

την ειρήνη, την ελευθερία και την ευημερία στην Ευρώπη αλλά οι ίδιοι οι Ευρωπαίοι. Δεν πολεμούν για τίποτε λιγότερο από την ελευθερία της ηπείρου τους από τις έξαθεν παρεμβάσεις, από τη μακραίωνη ανάμειξη των Βρετανών, την απειλή του αμερικανικού καπιταλισμού και του ρωσικού μπολσεβικισμού.

Αυτή ωστόσο η εξωτερική απειλή είναι μονάχα το πλαίσιο του οράματός του. Για τον Γκοτζαμάνη, ο στόχος της συγκέντρωσης των δυνάμεων της ηπείρου ενάντια στον έξω κόσμο δικαιολογείται από την ουσία της «Νέας Ευρώπης» που θα προκύψει. Στο σημείο αυτό προχωρεί σε αξιόλογο-και απρόσμενο-βαθμό λεπτομέρειας. Η δημιουργία μιας ισχυρής Ευρώπης εξαρτάται από το αν θα συνειδητοποιήσουν οι κάτοικοί της ότι ο εθνικισμός, παρά την ένδοξη ιστορία του, πρέπει να γίνει παρελθόν για πάντα. «Έχουμε φτάσει στο τέρμα αυτής της φάσης της ιστορικής εξέλιξης». Ακριβώς μέσα στην αναταραχή που προξένησαν οι εθνικές συγκρούσεις στο παρελθόν μπόρεσαν οι πανούργοι Βρετανοί να απλώσουν την εξουσία τους σε όλη την ήπειρο. Άλλα δεν είναι μόνο αυτό που πρέπει να εγκαταλειφθεί: «Επίσης, θέλουμε να ελπίζουμε ότι οι Ευρωπαίοι λαοί, μικροί και μεγάλοι, νικητές και νικημένοι, μπροστά στα νέα ερείπια και τις συμφορές του πολέμου, θα διδα-

χθούν από τη σημερινή εμπειρία.... Γι' αυτούς το κριτήριο της δύναμης, τα κέρδη μέσω των προσαρτήσεων, οι επεκτάσεις εις βάρος των άλλων, πρέπει να εγκαταλειφθούν». Αντί γι' αυτό, πρέπει να επιδιώξουν την ένωση, τη συνεργασία, και να αναζητήσουν περαιτέρω «ζωτικό χώρο» έξω από τα σύνορα της ηπείρου τους.

Ο Γκοτζαμάνης δεν δειλιάζει να ακολουθήσει την επιχειρηματολογία του ως το ριζοσπαστικό και σταράτο συμπέρασμά της. «Στη νέα φάση της διεθνούς ζωής» ο Εθνικοσοσιαλισμός όλων των αποχρώσεων δεν είναι πια αρκετά δυνατός για να εξασφαλίσει μόνος του την ευόδωση των στόχων του_ χρειάζεται τη βοήθεια «μιας μεγαλύτερης και πλατύτερης έννοιας, ενός περιβάλλοντος που να ανταποκρίνεται στενότερα στην αναγκαιότητα των διεθνών πολιτικοοικονομικών συνασπισμών» - με δύο λόγια, τον «ευρωπαϊκό ηπειρωτισμό». Οι λαοί της Ευρώπης, «αν δεν θέλουν να ξεπέσουν στην πολιτικοοικονομική δουλεία, την εξαθλίωση και την καταστροφή», πρέπει να «ξαναφτιάζουν» την ιστορία τους, με τέτοιο τρόπο που να είναι ασφαλείς απέναντι στις εξωτερικές επιθέσεις αλλά και να σέβονται ο ένας την εθνική αυτονομία του άλλου. Γιατί ο Γκοτζαμάνης δεν προτείνει έναν άκρατο φεντεραλισμό που θα καταργούσε τις εθνικές και περιφερειακές διαφορές_ εκθέτει ένα σχήμα χάρη στο οποίο ορισμένα ζητήματα θα λύνονταν σε ηπειρωτικό επίπεδο, ενώ άλλα θα υπάγονταν στη σφαίρα μιας περιορισμένης εθνικής κυριαρχίας.

Μπορεί να μας κάνει εντύπωση η ομοιότητα της «Νέας Ευρώπης» του με το μισό σχεδόν αιώνα μετά Ευρωπαϊκή Κοινότητα, μια ομοιότητα που την τονίζει ο σχεδόν αλλόκοτος προϊδεασμός πολλών απ' αυτούς τους θεσμούς – το ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα, η τελωνειακή ένωση, μορφές διπλής υπηκοότητας – που τους βλέπουμε γύρω μας να διαμορφώνονται. Άλλα δεν θα πρέπει να χάσουμε απ' το νου μας ότι η «Νέα Ευρώπη» του Γκοτζαμάνη είναι πολύ λιγότερο μια πρόβλεψη και πολύ περισσότερο μια κριτική, καθόλου συγκαλυμμένη, της Νέας Τάξης που είχε δει να επιβάλλεται στην Ελλάδα. Γιατί παρά τον ευσεβή, ακόμη και εμετικό τόνο του, του υπόμνημα του Γκοτζαμάνη δεν παραλείπει να στιγ-

ματίσσει έμμεσα τη μυωπία και την αρπακτικότητα της πολιτικής του Άξονα. Το μήνυμά του είναι ξεκάθαρο: η Ελλάδα βρίσκεται να είναι όχι ένα ελεύθερο έθνος μέσα σε μια ευρύτερη ηπειρωτική συνομοσπονδία, αλλά υποταγμένη σε μεγαλύτερες δυνάμεις, οι οποίες επιδιώκουν τα δικά τους εθνικά συμφέροντα σύμφωνα με τις παραδοσιακές μεθόδους της βίας. Η Ελλάδα, όπως η δύστυχη ήπειρος που προαναγγέλλει ο Γκοτζαμάνης αν δεν ληφθούν υπόψη οι προειδοποιήσεις του, έχει ξεπέσει σε «πολιτικοοικονομική δουλεία, εξαθλίωση και καταστροφή». Ο λόγος που ο πληθυσμός της δεν υποστήριξε καθόλου τον Άξονα είναι ότι αυτός δεν έδωσε το παραμικρό πολιτικό κίνητρο για να εξασφαλίσει κάτι τέτοιο.

Το όνειρο του Γκοτζαμάνη για μια ηπειρωτική συμμαχία ανάμεσα σε ίσους εταίρους ήταν κοινό σε διάφορους δωσήλογους σε όλη την κατεχόμενη Ευρώπη. Όλοι τους ήλπιζαν ότι θα έπειθαν τον Χίτλερ για τα πλεονεκτήματα της συνεργασίας απέναντι στον εξαναγκασμό. Όμως, όπως ο Λαβάλ στη Γαλλία, ο Μύσερτ στην Ολλανδία και ο Κουίσλιγκ στη Νορβηγία, ο Γκοτζαμάνης και ο Τσολάκογλου ανακάλυψαν πως η Νέα Τάξη του Χίτλερ ήταν αυστηρά ιεραρχημένη. Δεν είχε καθόλου χώρο για πολιτική, με την έννοια μιας διαδικασίας συζήτησης και διαπραγμάτευσης ανάμεσα σε αυτόνομους εταίρους. Στη Νέα Τάξη, η οικονομία ήταν εκείνη που καθόριζε τις σχέσεις ανάμεσα στα κράτη και όχι η πολιτική. «Εκείνο που κάνει εντύπωση στον καθένα που έρχεται σε επαφή με τους Γερμανούς», έγραφε ένας νεαρός Ιταλός διπλωμάτης το 1942, «είναι η καθαρά μηχανική και υλιστική αντληψή τους για την ευρωπαϊκή τάξη. Να οργανωθεί η Ευρώπη σημαίνει γι' αυτούς να οριστεί πόσο από τούτο η από εκείνο το μετάλλευμα πρέπει να παραχθεί η πόσοι εργάτες πρέπει να απασχοληθούν. Δεν λαμβάνουν υπόψη τους ότι καμμια οικονομική τάξη δεν μπορεί να επιζήσει αν δεν βασίζεται σε μια πολιτική τάξη, και ότι για να κάνουν τον Βέλγο ή τον Βοημό εργάτη να δουλέψει, δεν αρκεί να του υποσχεθούν ένα άλφα μεροκάματο, αλλά πρέπει να του δοθεί και η αίσθηση ότι υπηρετεί μια κοινότητα, της οποίας αποτελεί αναπόστησιτο μέρος και στην οποία αναγνωρίζει τον εαυτό του».

Θα τα γράψω πριν τα πάρει ο άνεμος. Να τα διαβάσετε και ότι πιστέψετε. Δεν είναι ανάγκη να πονέσετε και να στεναχωρηθείτε. Όλοι έχουν γνώμη και όλοι έχουν πράξεις, ακόμη και οι λέξεις "τα λόγια" είναι πράξεις.

Εγώ ο Κώτσιο Λάμπρο Ζάχος

Ενήθηκα στα 1908 στη Νεράιδα Τρικάλων "Γρεβενό". Μεγάλωσα και ανατράφηκα κοντά στις στρούγκες, στις κορυφές των βουνών, στα λιβάδια, στα χειμαδιά, στους δρόμους και στις γιδόστρατες. Μόνος και μοναχογιός. Δυο αδελφές είχα, την Κατερίνη και την Σταυρούλα. Φίλοι μου και γείτονες ο Πάνο Κόκκινος, ο Περικλής, ο Βασίλης Καρακώστας (Γληγόρης), ο Μήτσος Κόκκαλης, ο Θεόφιλος Κόκκαλης, ο Αλέξης Νίκου (Κναύτης), ο Αποστόλης Καρακώστας (Αποστόλης του Νάσιου Φώτη).

Στρατεύτηκα στα 1928 (κληρωτός) και εκπαιδεύτηκα Νοσοκόμος. Έμαθα ακόμη να χειρίζομαι τα μηχανήματα απολύμανσης (κλιβάνους). Η εκπαίδευση μου έγινε στην Αθήνα κοντά στους Αμπελοκήπους στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο. Ήμουν πιστός και βοηθός του Γιατρού Πρίντζου. Άτυχος ο Αρχίατρος Πρίντζος. Έμαθα πολλά πράγματα στα Νοσοκομεία. Μπορούσα να κάνω και διαγνώσεις ασθενειών. Μου είπε ο Αρχίατρος να ακολουθήσω δίπλα του και να μείνω μόνιμος, ... αλλά, ήθελα να γυρίσω στο χωριό μου, στα βουνά, στα πρόβατα, στη φύση, στη Πατρίδα μου. Το χωρίο μας "Νεραΐδα" απόμακρο, χωρίς δρόμο, χωρίς επικοινωνία, φτωχό. Ζούσαμε με τα πρόβατα, τα γίδια και τα χωράφια μας. Άλλοι χωριανοί με τα μεροκάματο, Τρίκαλα, Βόλο, Άρτα και Αθήνα. Πολλοί ήταν Αγωγιάτες.

Όταν απολύθηκα ήρθα στο χωριό. Ήξερα να κάνω ενέσεις, να συμβουλεύω για προφυλάξεις από λοιμώξεις και δηλητηριάσεις, ήξερα να διαβάζω τα φάρμακα, ήξερα κάτι....και το χωριό με είχε ανάγκη. Γιατρός δεν υπήρχε. Ότι συνέβαινε με φωνάζανε. Και εγώ έτρεχα. Βοηθούσα όσο μπορούσα και μέχρι εκεί που ήξερα. Πολλές φορές άνοιγα τις πληγές και τις καθάριζα, όταν υπήρχε μάλυνση. Πολλά παιδιά πάθαιναν λοιμώξεις και κρυολογήματα. Τα καταλάβαινα και έδινα συμβουλές. Γλιτώσανε. Μπορούσα να δένω τραύματα και κατάγματα, μπορούσα να διορθώνω εξαρθρώσεις και στραμπουλήγματα. Στο χωριό ακούγοταν σε κάθε κακό ή αρρώστια: "ΦΩΝΑΞΤΕ ΤΟΝ ΚΩΤΣΙΟ ΖΑΧΟ".

Ένοιωθα ότι κάτι κάνω.....Έπεφτα σε μεγάλη στεναχώρια άμα έβλεπα ότι δεν μπορούσα να κάνω τίποτα. Πολλές φορές εκεί στα πρόβατα και στα ποτίσματα, τα βράδια, με πιάνανε κλάματα.....γιατί να μην ξέρω παραπάνω.

Παντρεύτηκα το 1934 την Ουρανία Δ. Μαντέλλου (Δημήτρη Κόκκινο) από το Μαντελέικο-Κοκκινείκο, μεγάλο σόλι. Ήρθε η οικογένεια, πέντε παιδιά (4 αρσενικά και μια θυγατέρα). Καλά. Ήρθε ο πόλεμος του 1940. Επιστρατεύτηκα όπως και άλλοι χωριανοί. Νοσοκόμος. Στο απόσπασμα Δαβάκη. Πίνδος, Επταχώρι. Σκοτείνιαζε το μιαλό μου κάθε μέρα. Αίμα. Τραυματίες κλάματα. Βροχή χιόνια ερείπια και ο θάνατος παραμόνευε.

Ο Δαβάκης τραυματίας. Τον έσυρα στην σκηνή του. Άφησε με δεν είναι τίποτα. Ξώφαλτσα. Μη φοβη-

θείτε. Μας ήξερε όλους με τα μικρά μας ονόματα. Μόνο να φυλάγεστε. Νοσοκόμος.....δέσε με μια γάζα και στήσε το πολυβόλο έξω από την σκηνή, και κουβέντα σε κανένα. Θα τους μαντρώσουμε εδώ τους Ιταλούς. Αγριεμένος με κοίταζε στα μάτια. Πόσους τραυματίες έχουμε? Πόσοι μας λείπουν?... Δεν απάντησα. Ήρθε ο Ανθυπολοχαγός. Γρήγορα το πολυβόλο να πάιει δεξιά. Πάλι σκοτάδι, πάλι χίονι. Ο νους μου στην Πατρίδα, ο νους μου στην οικογένειά μου, στα παιδιά μου, στην γυναίκα μου. Είχα αφήσει τρία παιδιά, τον Νίκο (5 χρονών), την Πελαγία (2 χρονών), τον Ηλία (5 μηνών). Πιάναμε αιχμαλώτους Ιταλούς κάθε λίγο και λιγάκι. Είναι πρώι, ο λοχίας έφερνε τρείς Ιταλούς δεμένους και κάπου κλώτσησε έναν. Συνάδελφε ΜΗ φώναξα!! Τότε μου λέει να μου φέρεις τον Αδελφό μου που τον σκοτώσανε χθες Νοσοκόμες και τότε τα λέμε. Τους πήραμε στην σκηνή, έγιναν οι συστάσεις και τότε ο δαρμένος Ιταλός μου έδωσε ένα «στυλό» διαρκείας-μελάνη και το περίστροφό του!. Τα κράτησα. Μου είπε ο Αξιωματικός ανάκρισης, κράτησε τα. Και το ένα και το άλλο θα χρειαστούν. Μακάρι να ζήσουμε. Βογγητά απ' τους τραυματισμένους, βογγητά και απ' τα πολυβόλα. Χάος. Σκοτάδι και δάκρυ. Έγινε οπισθοχώρηση. Γυρίζοντας από την πρώτη γραμμή στα Γάιννενα είδα μπροστά μου Γερμανό σκοπό στο φυλάκιο της 8ης Μεραρχίας, σημασία δεν μας έδωσε. Δάκρυσα και ντράπηκα. Είπα όμως θα φτάσω στο χωριό. Ήμασταν καμία δεκαριά, τρείς είμαστε από το χωριό. Είχαμε και έναν Εβραίο στην παρέα. Τον χάσαμε. Κάπου μέσα στην νύχτα, εκεί που περπατούσαμε κοντά στο Καλπάκι άκουσα μια φωνή..... E ZAXO... και μετά χάθηκε. Βαδίζαμε μέρα νύχτα. Περνούσαμε τα Γερμανικά Τανκς και τα αυτοκίνητα, καμιά σημασία. Αιχμάλωτοι, ντροπικοί εξαθλιωμένοι και ο νους στο Δαβάκη και στη Πατρίδα. Μάθαμε ότι έγινε συνθηκολόγηση. Χαμηλώσαμε τα μάτια μας και καρφωθήκαμε στο δρόμο. Μόνο τις πατησίες του μπροστινού μας βλέπαμε, τίποτε άλλο. Μουλάρια ξεχασμένα και παραπτυμένα δεμένα στους κορμούς των δέντρων. Ψόφιο το μουλάρι απ' την πείνα και δίπλα ο στρατιώτης σκοτωμένος..... και έγινε συνθηκολόγηση λέει, για να γλιτώσουμε. Κρίμα. Δεν θέλω να θυμάμαι τους πεσόντες από το χωριό, θα τους γράψει στο μνημείο «κάποιος» ίσως τους θυμηθεί το Κράτος. Τους κρατώ ζωντανούς στη καρδιά μου.

Βάσανα κάθε λογής, βάσανα και τυραγνία παντού, τυραγνία και στα χωριά. Μαύρα χρόνια, μαύρα και

κρύα. Όσες αναμνήσεις τόσες και πίκρες. Φρίκη. Αντίκρισα τον Αϊ -Λιά. Ήταν μια φλόγα που ζέσταινε το χωριό μας τους χειμώνες, και τα καλοκαίρια μια δρασιά. Ο Αϊ -Λιάς είπα, η ιδέα μας ..... η πατρίδα μας. Ο Αϊ -Λιάς, ένα σημείο ψηλά μετά τα κάγκελα απ' τα Θεωδώριανα, έστεκε σαν κάτι που το προσκυνούσες, σαν κάτι που προστάτευε, και που δεν πεθαίνει. Δάκρυσα.....και ήρθε στο νου μου το πρώτο **Αέρασσαααα, Αέρασσααααα, Αέρασσαααααα,** που άκουσα εκεί στο μέτωπο, εκεί που τράβηξα μέσα τον συνταγματάρχη. Στου Αϊ -Λιά στάθηκα, αγνάντεψα την Αγία Κυριακή - Το μοναστήρι - έστεκε και με φρόντιζε. Προσευχήθηκα. Μαζευτήκαμε στο χωριό. Η σκλαβιά βαριά. Ολόγυρα σε ζώνει σαν τα φίδια, και άμα έχεις οικογένεια, παιδιά μικρά να τα ταΐσεις να τα μεγαλώσεις.....τότε η σκλαβιά είναι μαύρη, κατάμαυρη, πηχτή.

Είχα το περίστροφο απ' το στρατό. Είχα και ένα όπλο. Αργήσαμε στη στρούγκα στη παληόστανη με τον Πάτερα μου Λάμπρο Ζάχο. Τα είχα ζωσμένα. Κοίταξε προς το βουνό και μου είπε: **Κράτα τα θα σου χρειασθούν.....** Για το αντάρτικο και την αντίσταση. Οι Γερμανοί είναι χιλιάδες, οπλισμένοι γερά και μεθυσμένοι. Βρήκα τους φίλους μου, το Μήστο Κόκκαλη, το Θεόφιλο Κόκκαλη, τον Κώτσιο Γληγόρη (Κώστα Καρακώστα), τον Αποστόλη του Νάσιου Φώτη (Αποστόλη Καρακώστα), το Γιώργο Κόκκινο.

Ήρθε στο χωριό ο Ζέρβας, ήρθε και ο Άρης. Μας μαζέψανε και μας μίλησαν για τον αγώνα. Αθώοι ήμαστε. Λευτεριά θέλαμε. Τους ακούσαμε. Σχεδόν όλο το χωριό ακολούθησε τον Ζέρβα. Λίγοι πήγαν με τον Άρη. Όλοι για τον αγώνα. Πρόεδρος του Εθνικού Αγώνα ήμουν εγώ από την πλευρά του Ζέρβα. Οργανωθήκαμε γερά και πιστεύαμε όλοι μας ότι γρήγορα θα φύγουν οι Γερμανοί. Ο Άρης ήθελε να κυριαρχήσει. Άρχισαν τα πέρα - δώθε, και οι μικρό-εκστρατείες και οι μικρό-κυριαρχίες. Ήρθε μετά από καιρό ο Άρης στο χωριό. Μας κάλεσε για ανάκριση. Ούτε καν με ήξερε. Ούτε τους άλλους. Δώσανε κατάλογο ο δικοί του. Εμένα μου είπε: **Είσαι και Πρόεδρος του Εθνικού Αγώνα?** Ναι του απάντησα. Δεν πρόλαβα να τον κοιτάξω και να του πω ότι μας είπατε «να οργανωθούμε» μου τράβηξε δυο σκαμπίλια και φώναξε «πάρτε τον».

Ήταν μπροστά και ο χωριανός μου.....είσουν Πρόεδρος Κώτσιο!. Βασανιστήρια, πυρωμένα σίδερα μου βάζανε στο κορμί μου, με σύρανε στο πάτωμα και με λιανίσανε. Χτυπούσανε άγρια και χωρίς τελειωμό. Ο Αγώνας για

την λευτεριά! Φέρανε τον Μήτσιο Κόκκαλη, τον Κώτσιο Γλυγόρη και τον Γιώργο Κόκκινο. Όλους μας είχανε σακατέψει. Όπως με δέρνανε ξαφνικά έχασα τον εαυτό μου. Λιποθύμησα. Κατάλαβα ότι ζούσα, όταν ο "μαυροσκούφης" υπασπιστής του Άρη πάτησε το πόδι μου στο κουτουπιές, και έφερε γύρω με την προκαδούρα. Τότε είπα τώρα έμεινα σακάτης Αγία Κυριακή μου και χάθηκα. Κλάμα, αίμα και πόνος. Ήρθε μετά ένας με ένα ξυράφι και μου χάραξε το κορμί. Να σε σημαδέψω να με θυμάσαι μου είπε. Ξαλάφρωσα. Ίσως έψυγε το σκοτωμένο αίμα. Ένοιωσα. Το μαρτύριο κράτησε τρείς μέρες και τρείς νύχτες. Οι χωριανοί κατάλαβαν ότι κάτι κακό γίνεται. Έμαθα μετά ότι συγκεντρώθηκαν στο ρεματάκι, έξω από το σπίτι που μας βασάνιζαν και ζήτησαν να μας αφήσουν. Είμαστε αγωνιστές και τίποτε άλλο. Την Τρίτη μέρα ήρθε ο Παντελής Γιαννέλος, με βρήκε σακατεμένο. Με πήρε καβάλα και με πήγε στο κοινοτικό σχολείο. Από το ρεματάκι στο κοινοτικό σχολείο μου είπε ποιος έφταξε, ποιος ενήργησε ύπουλα και έμαθα αυτά που έμαθα, αλλά μου είπε: Κώτσιο σε ξορκίω, τσιμουδιά, θα χαθούμε όλοι. Δεν είπα τα ονόματα ούτε στα παιδιά μου, ούτε στην γυναίκα μου. Ο Παντελής όταν με συναντούσε ένοιωθε καλά. Ήθελε να μου πει κι' άλλα. Ήταν καλή καρδιά. Κάποτε θα τα μάθουν όλοι, μου είπε, κάποια φορά. Τα μάθανε, αλλά ούτε από εμένα ούτε από τον Παντελή. Ας κάνουν ότι θέλουν.

Η γυναίκα μου βρήκε ένα ξάδελφο μου που ήταν οργανωμένος στον Άρη, και του είπε .....χάνετε ο Κώτσιος!!!! και απάντησε ο ξάδελφος.... «ΕΠΡΑΞΕ και θα πάθει». Ο Αποστόλης Καρακώστας (Αποστόλης Νάσου Φώτη) όταν με βασανίζανε, πέρασε και άκουσε τα κλάματα και τα βογγητά. Πήγε το βράδυ στο σπίτι, ήταν ο Πατέρας μου και η γυναίκα μου. «Μπάρμπα Λάμπρο δεν μπορώ να ακούω τον Κώτσιο να τον σφάζουνε και εγώ να κάθομαι με σταυρωμένα χέρια». Κάνει έτσι ανοίγει το σακάκι του, ήταν από μέσα ζωσμένος χειροβομβίδες. «Μπάρμπα Λάμπρο, θα σκαλώσω στον πλάτανο του Πατσιώγα, είναι ένα κλωνάρι που πάει μέχρι το τζάμι του δωματίου που βασανίζουν τον Κώτσιο. Θα δώσω μια δυο ζαγκανίές και θα βρεθώ μέσα με τις χειροβομβίδες, να γίνουν όλα φωτιά. Δεν μπορώ να τον ακούω να ρεκάζει». Όχι Αποστόλη μου, θα μας σκοτώσουν όλους μετά, θα σκοτώσουν και τα παιδιά. Κοίτα να πάς και συ εκεί στο ρεματάκι να τους γλιτώσουμε. Είναι όλο το χωριό μαζεμένο. Ο Αποστόλης έβαλε τα κλάματα και είπε στον Πατέρα μου. Καλά

Μπάρμπα Λάμπρο αλλά αν δεν τους γλιτώσουμε το κρίμα στο λαιμό σου.

Μετά....ήρθε και το μετά. Κατοχή. Μαυρίλα. Πείνα και δυστυχία. Ήμουν φασκιωμένος επί τρείς μήνες, δεν μπορούσα να πατήσω. Οι συγγενείς άφαντοι. Πάντα έλεγαν «α!! δεν το έκανες καλά» και αυτοί δεν κουνούσανε το δαχτυλάκι τους.

Όμως μεγάλες οι ανάγκες. Θα πρέπει να κυβερνηθούν τα πρόβατα. Η οικογένεια είναι μέσα στο κλάμα. Μας κάψανε το χωριό. Κάψανε και το σπίτι μας. Θρήνος. Οι Γερμανοί ήρθαν και αφάνισαν, μας γύμνωσαν, μας λεηλάτησαν.

Τα ζήσατε, τα διαβάσατε, δεν σας κουράζω.

Αγνάντευα από τις πλαγιές «του Αγκάθι», από τη σπηλιά στις πλαγιές «πλαούλες», με τον Κώστα Τσάγκα, τον Βασίλη Μαντέλλο (Τσιαλλαμάγκα) κοιταζόμαστε, νευριάζαμε, κουνούσαμε το κεφάλι. Αχ! Τι κάναμε και σφαχτήκαμε!!.

Πέρασαν όλα αυτά.....δεν ηρεμήσαμε.....η κατάρα μας έδερνε, ο εμφύλιος συνεχίζόταν. Ήρθε ο Ζέρβας στο χωριό, διανυκτέρευσε στο σπίτι του Μήτσιου. Τον είδα, μου είπε ότι έμαθε για τα βάσανα μου, τι θέλω. Του είπα να μείνω ήσυχος. Ο Μήτσιος, έμεινε σιωπηλός, που δε ζήτησα κάτι, έστω μια εκδίκηση. Πέρασαν κι' αυτά.

Το δεύτερο αντάρτικο ακόμη πιο δύσκολο. Σκο-

Ο διαβολάκος της επιστήμης

ΤΟ NEPO, NEPAKI

ΣΚΕΦΘΕΙΤΕ μία φλέβα νερού που τρέχει από τη βρύση στη λεκάνη του νεροχύτη. Αν, με τη φαντασία μας, κάνουμε δύο κάθετες τομές σε δύο διαφορετικά σημεία της φλέβας, αυτό που θα διαπιστώσουμε είναι ότι οι επιφάνειες που προκύπτουν είναι άνισες. Όσο αυξάνεται η απόσταση που διανύει το νερό από τη βρύση προς το νεροχύτη τόσο μεωνεται η επιφάνεια τομής, ή, διαφορετικά, η επιφάνεια που προκύπτει από την τομή που κάνουμε σε μεγαλύτερο ύψος από τη λεκάνη του νεροχύτη είναι μεγαλύτερη.

ΕΧΕΤΕ ΑΝΑΡΩΤΗΘΕΙ ΠΟΤΕ γιατί μειώνεται το εμβαδόν της επιφάνειας τομής καθώς το νερό πέφτει; Η πρώτη σκέψη που μας έρχεται είναι να υποθέσουμε ότι υπάρχει κάποια δύναμη η οποία προκαλεί αυτή τη μείωση.

ΟΜΩΣ, ΤΕΤΟΙΑ ΔΥΝΑΜΗ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ! Το φαινόμενο που περιγράψαμε είναι αποτέλεσμα της βαρύτητας και της αρχής διαπήρησης της μάζας.

ΑΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΔΥΟ ΕΞΙΔΑΝΙΚΕΥΣΕΙΣ! Ας θεωρήσουμε ότι το νερό είναι ένα τελείως ασυμπίεστο ρευστό και ότι η ροή του νερού είναι στρωτή, καθώς αυτό πέφτει στο νεροχύτη.

ΕΠΕΙΔΗ ΤΟ NEPO ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΑΣΥΜΠΙΕΣΤΟ, ο όγκος του νερού που διέρχεται κάθε χρονική στιγμή, σε κάθε δευτερόλεπτο, από την επιφάνεια μιας κάθετης τομής της φλέβας θα πρέπει να είναι ο

ιδιος σε κάθε σημείο της φλέβας, ανεξάρτητα από το ύψος.

ΑΛΛΑ, Η ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΡΟΗΣ ΤΟΥ NEPOΥ ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ, καθώς αυτό πέφτει στο νεροχύτη, λόγω της δύναμης του βάρους που προκαλεί κατακόρυφη επιτάχυνση στα σώματα. Δηλαδή, η ίδια μάζα, άρα, και ο ίδιος όγκος νερού, διέρχεται από την ίδια επιφάνεια πιο σύντομα όσο το ύψος από τη λεκάνη του νεροχύτη είναι μικρότερο. Ή, διαφορετικά, αν η φλέβα είχε την ίδια επιφάνεια κάθετης τομής, σε δύο διαφορετικά ύψη, τότε θα διέρχονταν μεγαλύτερος όγκος νερού, κάθε χρονική στιγμή, από την επιφάνεια που βρίσκεται σε μικρότερο ύψος από τη λεκάνη του νεροχύτη.

ΕΠΟΜΕΝΩΣ, καθώς το νερό πέφτει η επιφάνεια κάθετης τομής της φλέβας πρέπει να μειώνεται.

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΡΟΗΣ, είναι ότι η μικρή επιφάνεια κάθετης τομής της φλέβας αντιστοιχεί σε μεγάλη ταχύτητα ροής του ρευστού και αντιστρόφως.

ΕΝΩ, Ο ΑΙΓΑΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ είναι να προκαλεί την αύξηση της ταχύτητας ροής του νερού κατά την πτώση.

ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ είναι η μείωση της επιφάνειας κάθετης τομής της φλέβας του νερού που πέφτει.

Βαλάντης Στεργίου

Εγώ ο Κώτσιο Λάμπρο Ζάχος

τώθηκαν παιδιά από το χωριό μας. Θρηνήσαμε. Δυστυχώς. Μετά άρχισαν οι εξορίες. Εμείς, οι του Ζέρβα ας πούμε, οι δεξιοί, ο Ζέρβας ήταν το στρατιωτικό σκέλος του Νικολάου Πλαστήρα, του γνήσιου Πατριώτη του Μαύρου Καβαλάρη που πέθανε φορώντας τα άρβυλά του και χαρίζοντας την καρδιά του στην Πατρίδα του -Καρδίτσα- γιατί δεν είχε τίποτε άλλο. Σταθήκαμε όσο μπορούσαμε δίπλα στους διωγμένους, δεν αφήσαμε να εξοριστούν. Όσοι ζήσανε το θυμούνται..... άλλοι πάλι το ξεχνούν. Παράπονο μεγάλο. Δεν μπόρεσα ποτέ να βρω και να ανακαλύψω πώς και ποιος έβαλε και θάψανε ζωντανό το ξάδελφο

μου, **Κίτσιο Νάσιο Ζάχο**. Τον Κίτσιο Νάσιο (Χρίστο Αθαν. Ζάχο).

Από κει και πέρα μέχρι το 1950 το αντάρτικο (εμφύλιος) συνεχίζότανε. Κατέβαιναν τα αποστάσματα των ανταρτών και μας έπαιρναν τα πρόβατα γιατί δεν είχανε να φάνε. Όλα για τον αγώνα. Κρυβόμαστε. Φεύγαμε. Πολλές φορές μας παγιδεύανε να μας πιάσουν. Τους φεύγαμε.....ή μας άφηναν να φύγουμε, γιατί είχαν νοιώσει το «τίποτα» του αγώνα. Έτσι έγιναν.....

Γρεβενίτης

Λαϊκές προβλέψεις για τον καιρό σε παλιότερη εποχή

Του Ηλία Καραθάνου

συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

Απ' την παραπάνω συνοπτική αναφορά, ως προεισαγωγική έκθεση στη λαϊκή μαντική της κατάστασης του καιρού προκύπτει η ανεπανάληπτη σημασία μιας μοναδικής αξίας, της παράδοσης που πρέπει να διαφυλάσσεται αλώβητη, ως κόρη οφθαλμού. Αυτό το γεγονός συνιστά βασική προϋπόθεση για να ευδοκιμούν όλες οι εκφάνσεις της παράδοσης, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και το παρόν αντικείμενο διαπραγμάτευσής μας. Σε αυτό το θέμα, με εξαιρετική δραστηριοποίηση, επιδίδονταν ίδιαίτερα οι πρόγονοί μας, αντίθετοι δραστικά στην αδιαφορία και τη σκοπιμότητα της πολιτικής περιθωριοποίησης και γκετοποίησης από τις ιθύνουσες αρχές σε μια αδιάβατη περιχαρακωμένη περιοχή των απόκρημνων βουνών με τις 'μειλίστρες', τις 'ουρσίδες', τα 'χαλάσματα', τα 'τσουγκάνια', τους 'χαλιάδες', στα διοικητικά σύνορα Ηπείρου και Θεσσαλίας.

Τα υποτυπώδη τεχνολογικά μέσα εξυπηρέτησης κι ανέσεων. συντελούν σε μια καθυστέρηση των εξελίξεων κι αδυναμία συγχρωτισμού και διακίνησης ιδεών κι επιτευγμάτων της υπόλοιπης Ευρώπης, σαν ανήκουμε στα υπανάπτυκτα μέρη του τρίτου κόσμου. Όμως παρά τις πολύπλοκες και καθομολογούμενες δυσχέρειες, κατάφεραν με τη δύναμη των βιωμάτων τους, στο πεδίο της χρηστικότητας, να αποκτήσουν πληθώρα από χρήσιμες και πρακτικές γνώσεις, εμπλουτίζοντας επιδέξια και περίτεχνα μια άφθαστη εμπειρία τους, που συνολικά τη μεταλαμπαδεύουν στις νεώτερες γενιές, οι οποίες με το δημιουργικό ρόλο τους την επεκτείνουν κιόλας με την προσληψη τεχνολογικών βοηθημάτων κι ακολουθώντας μια ενδεδειγμένη μεθοδολογία μετατρέποντάς την σε επιστήμη.

Λοιπόν, αν δεν λατρεύσουμε με πηγαίο πάθος το σύνολο που εκφέρεται με τον όρο 'παράδοση', τότε δυστυχώς θα φτάσουμε στο απροχώρητο σημείο απόγνωσης κι έκφρασης της απορίας του Μπρεχτ: «Τι αξίζουν σύγχρονες πολιτείες, κτισμένες περιήλαμπρα, όταν δεν γεμίζουν με τη σοφία του λαού, όπως στα χωριά και τις μουσικές συμφωνίες που διεκδικούν τα πρωτεία της αισθητικής;», καθώς στην ουσία όσοι διάκεινται ευμενώς στο λαϊκό στοιχείο είναι οι πιο ένθερμοι υποστηρικτές μιας αχαλίνωτης προόδου σε όλους τους τομείς του ανθρωπινου ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα, κατά τρόπο ενδεικτικό παρακάτω αναφερονται μερικές περιπτώσεις, καλύπτοντας ένα εκτενές φάσμα της λαϊκής μαντικής για τις καιρικές συνθήκες που κάλυπτε τα χρόνια μέχρι το μέσο του 20ου αιώνα μ.Χ.:

Αν τυχαινε την άνοιξη να επικρατεί δριμύ ψύχος, έλεγαν ότι ακολουθεί όψιμο καλοκαίρι [δηλαδή ζέστη κατά τους τελευταίους μήνες της προκειμένης εποχής] και ζεστό και ξερό [με ανομβρίακαι χωρίς οιμήλες] φθινόπωρο. Τότε, συνήθιζαν: «Πάει πίσου ούλους ο καιρός». Για τη συχνή και πυκνή οιμήλη [αντάρα] που καμιά φορά έπεφτε στα τέλη Μαρτίου πίστευαν ότι αυτό το φυσικό φαινόμενο προοιώνιζε σφοδρούς ανέμους [αέρηδες] τον ερχόμενο χειμώνα. Επίσης για την πρώτη εποχή της χρονιάς, την άνοιξη έλεγαν ακριβώς: «Το κρύον περουνιάζ' (ή θεριζ') τα κόκκαλα» κι 'εβγαζαν το συπέρασμα: «τίποτι δεν μι μαραίνει πλειότερο απ' τα' άνοιξης τ' αγιάζ'» [πρωινό αεράκι], επειδή συνήθως την προκειμένη περίοδο της χρονιάς είναι κατακόρυφα ανεβασμένη η υγρασία της ατμόσφαιρας που συνοδεύεται συνάμα με τσουχτερό κρύο.

Με βάση την προσφιλή τους αρχή της ομοιο-

μορφίας που έδινε κάποια σταθερότητα στις επιχειρούμενες προβλέψεις τους, όταν έβλεπαν πως στη διάρκεια του καλοκαιριού έπινεαν δυνατοί άνεμοι, τότε και το φθινόπωρο [τα χνιοπόρια] θα έπινεαν θυελλώδεις. Και με την άλλη αρχή τους, της αντίθεσης του προσωκρατικού Αρχαιοελληνα φιλοσόφου Παρμενίδη, διαλαλούσαν πως ο χειμώνας που θα χάραζε μετά του Ανδρεός (30 Νοεμβρίου) δεν θα είχε άστατο καιρό, αλλά θα επικρατούσαν ήπιες καιρικές, χωρίς χιονόπτωση, ακόμη και 'στην καρδιά του χειμώνα, μετά του Σπυριδώνος (12 Δεκεμβρίου). Παραπομένει ότι παρόλο το παγανιστικό κατάλοιπο, στοιχείο στις προβλέψεις τους, διακατέχονταν συχρόνως από έντονο αίσθημα θρησκευτικότητας, καθώς πολλές φορές οι καιρικές μεταβολές προσδιορίζονταν με ευρεία χρηση του Χριστιανικού εορτολογίου.

Αντίστροφα, όταν ο καιρός το καλοκαίρι κάνει συχνούς καύσωνες [κάματα], τότε διαπίστωναν ότι τον χειμώνα θα κυριαρχούσε δριμύ ψύχος, παγωνιά, [δρουυλλάκι = ψυχρή αέρια μάζα, ανακατωμένη με σιγανή βροχή ή χιόνι], χιονούρα [μεγάλη χιονόπτωση, που μετρούσε πολλά μέτρα στοιβαγμένο χιόνι]. Επιπλέον, στηριζόμενοι πάλι στην παραπάνω αρχή του αντίθετου, προκειμένου να μπορέσουν να εξάγουν ασφαλή συμεράσματα, αλήθεις, πίστευαν για το φθινόπωρο ότι όταν έκανε ήπιο καιρό, βέβαια στα πλαίσια των δεδομένων αυτής της εποχής, σε συνδυασμό με το υψηλό υψόμετρο και της φύσης του περιβάλλοντος στην περιοχή μας, ενώ χειμωνας που θα διαδεχοταν θα ήταν βαρύς.

Ακόμη, όταν από τις πρώτες μέρες του χειμώνα ξεκινούσε κακοκαιρία, τότε θα ακολουθούσε πρώιμη άνοιξη, κατά τη λογική ότι όλα του καιρού θα έχουν την ίδια πρώιμη φορά. Αν γενικά όλη η διάρκεια του χειμώνα είχε ασταμάτητες και καταρρακτώδεις βροχές κι όχι ξαφνικές μπόρες, τότε το επιγενόμενο καλοκαίρι θα έδειχνε το συντθισμένο άνυδρο και ζεστό πρόσωπο του. Ξανά κατά τη θεωρία των αντιθέτων, έλεγαν: «'Αστρα το χιμώνα, σύγνεφα το καλοκαίρι». Όμως σ' αυτή την περίπτωση η καλοκαιρινή συγνεφιά μπορεί να υποδηλώνει κακοκαιρία, καθώς μπορεί να παρά-

γεται από υπέρμετρη ζέστη σε συνδυασμό με το χαμηλό βαρομετρικό που επικρατεί και παράγει αυξημένη υγρασία [μιούχλα, νοτιάς], οπότε συμβαίνει μεγάλη εξάτμιση που δημιουργεί υδρατμούς στην ατμόσφαιρα, αλλά επιπλέον ο μάντης λαός μας προσαρμοσμένος στο 'αλειεις, αφίξεις' της Πιθίας, αρέσκεται σε διφορούμενες κρίσεις, κρατώντας έτσι το γοητευτικό στοιχείο του ερμαφρόδιτου και δίβουλου, αφήνοντας και στους ακροατές περιθώρια ερμηνείας.

Έτσι είχαν διάχυτη την πεποίθηση ότι όταν ύστερα από μια λιακάδα, μια μέρα προπαντός το σούρωπο οι βουνοκορφές περιβάλλονταν από πυκνά σύγνεφα που επικάθονταν κιόλας, τότε συμπέραν για το πλήσιασμα βροχής Η λογική εξήγηση αυτού του γεγονότος έγκειται στην υπερσυγκέντρωση υδρατμών σε χαμηλό ύψος εν ειδει σύγνεφων μετά από υψηλή θερμοκρασία στη διάρκεια της μέρας. Αυτή ήταν παρόμοια με την άλλη πρόβλεψή τους για βροχή, όταν το φεγγάρι ήταν θαμπό στο φέγγος του κι ολόγυρά του σχηματίζονταν στεφάνι [κύκλος], προφανούς εξαιτίας πολλών νεφών.

Με ασπίδα προκάλυψης και προστασίας την χρηστικότητα εναντίον των στιβαρών κι ανατρεπτικών φυσικών δυνάμεων των καιρικών αλλαγών, στις οποίες ο τότε άνθρωπος ήταν εκτεθειμένος για σπουδαίες και ζωτικές υποθέσεις, μέσα στο χορό των προρρήσεων που επιδίδονταν με θαυμαστή επιδεξιότητα και χάρη, προέβλεπε ότι αν ανήμερα των Θεοανείων [Φώτων- 6 Γενάρη] φυσούσε δυνατός άνεμος, τότε αυτό το πράγμα θα διαρκούσε για μεγάλο διάστημα κι ειδικότερα αν ήταν βοριάς, στο τέλος του χειμώνα θα επικρατούσαν κατ' αντίθεση, μετριασμένες ατμοσφαιρικές συνθηκες, 'μαλακωσία', ενώ σε περίπτωση νοτιά, όλος ο χειμώνας 'θα έβγαινε' βαρύς, λόγω της καθαρικής επίδρασης ακόμη και στο άλογο περιβάλλον του Μεγάλου Αγιασμού. Ακόμη, σύμφωνα με τη βυζαντινή τάση σύγχυσης Θεοφανείων και Χριστουγέννων, συνδύαζαν και τον καιρό των δύο αυτών μεγαλών γιορτών της Χριστιανοσύνης, λέγοντας: «Αν τα Γέννα φεξρά, τα Φώτα θαμπερά».

συνέχεια στο επόμενο τεύχος

Σταυρόλεξο

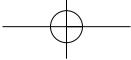
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ:

1. Έχει και την έννοια της ανήθικης - Διεθνής έκθεση (αρχικά).
2. Κεφαλονίτικο σοκάκι, δρομάκι.
3. Μισή ... ακακία - Αμυδρό, θαμπό.
4. Σημαίνει και χαλαρός - Πρόθεση (αντιστρ.).
5. Ανήκει στην οικογένεια των Φασιανών - Δεξέρει τη δύναμή του (στη δοτική). **6.** Νεαροί ταύροι.
7. Δε 'στοπα ... στο μύλο να μη πας: δημώδες (αντιστρ.) - Υποθέτει (καθαρ.).
8. .... Παλαί: αθηναϊκός κινηματογράφος - Ιστιανός διεθνής ποδοσφαιριστής.
9. Λιπαντικό (αντιστρ.). - ... ή επί τας: σπαρτιάτικη εντολή σε πολεμιστή.
10. Στην περιοχή μας ο ... Θανάσης - Πρόθεση.

ΚΑΘΕΤΑ:

1. Γεωργική εργασία (αιτιατ.) - Απουσιάζει αυτό.
2. Η ψηλότερη κορυφή των Τζουμέρκων, κοντά στην περιοχή μας.
3. Γιορτάζει το Πάσχα (γεν.).
4. "Δορυφόροι του Σ - Δημοτική παράταξη στο Δήμο μας - Μισή ... ρίζα.
5. Στην περιοχή μας το λέμε κι έτσι το όρνιο (με άρθρο).
6. Ομόχα φωνήντα - Συνόδευσε τον Παύλο σε περιοδεία του.
7. Δείχνει - Αδύνατο να τα ακολουθήσεις στον Κρυάκουρα.
8. Όχι μονόδρομος - Σ' αυτούς υπάγονται και οι Δήμοι (αρχικά).
9. Κι έτσι η νέα στην περιοχή μας - Το ναυτικό του ΕΑΜ.
10. Χωριό της περιοχής μας.

30 Σ' ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Στη Μαρία Οικονόμου που «έφυγε»

«Πού πας, μηλιά ολάνθιστη, μηλιά λουλουδιασμένη;
Πες μας, για πού ξεκίνησες κι είσαι αρματωμένη;
Σε γάμο πας ή σε γιορτή, μήπως σε πανηγύρι
ή μήπως τ' αποφάσισες γι' αγύριστο ταξίδι;»

«Γώ με το Χάρο πάλευα 'δώ κι έντεκα χρόνια,
πότε μ' έριχνε στη βροχή και πότε μες στα χιόνια.
Πάλεψα, μα δεν μπόρεσα εκείνον να νικήσω
κι έτσι το αποφάσισα να τον ακολουθήσω.
Τον είδα και στον ύπνο μου το Μαύρο Καβαλάρη,
αρματωμένον με σπαθί κι έρχονταν να με πάρει».

«Μαρία, ντύσου γλήγορα και βάλε τα καλά σου,
τελείωσαν τα φέματα, πάει κι η άδειά σου.
Στείλε να 'ρθούν τ' αδέρφια σου να τ' αποχαιρετήσεις
και όλους σου τους σπιτικούς να τους γλυκοφιλήσεις»

Βούλα τ' Τσιαλαμάγκα

Ένας μεγάλος τσέλιγκας

Από μικρός στα πρόβατα
μεγάλος στο κοπάδι
Τσέλιγκας να σαι ήθελες
να ξενυχτάς το βράδυ.

Ολιμερις να βρίσκεσαι
μαζί με το κοπάδι
Να τραγουδάς, να χαίρεσαι
τον ήλιο στο λαγκάδι.

Να ανεβαίνεις στα βουνά
στις ρεματιές στα πλάγια
Να σαλαγάς με σφύριγμα
πάρα πολλά κοπάδια.

Τα Νεραϊδιωτικά βουνά
τα' χεις περπατημένα
Και όσα αγρίμια ζουν εκεί
τα έχεις μετρημένα.

Τις στράτες όλες που οδηγούν
και όλες τις διασέλες
Τις έχεις μέσα στο μυαλό
σαν στο χαρτί γραμμένες.

Στην πλάκα όταν διάβαινες
με το περπάτημα σου
Στα γρήγορα τον γέμιζες
με τσάι τον τροφα σου.

Τα «αλώνια» και ο «ποτιστής」
ήταν η ξενοιασιά σου
Εκεί 'χες για τ' αρμέγματα
τον Γκούμα συντροφιά σου.

Οι «Λάκες» θα πενθήσουνε
φέτος το καλοκαίρι
Αφού θα λείπει ο τσέλιγκας
θα ξεραθεί η φτέρη.

Τα αγαπημένο σου χωριό
αυτό που λεν Νεράιδα
Θα σε θυμάται πάντοτε
και θα φορέσει μαύρα.

Αποστόλης Ντίνος
Τρίκαλα

❀ Γάμοι

- Στις 30 Ιουνίου παντρεύτηκαν στο Βόλου ο χωριανός μας Γεώργιος Ζάχος του Δημητρίου και η Μαριάννα Πολυμέρου.
- Στις 7 Ιουλίου παντρεύτηκαν στον ιερό ναό Αγ. Χαραλάμπους, στα Κύθηρα, ο χωριανός μας Βασίλης Γιαννέλος του Νικολάου και η Κάλλια Σούγιαννη.
- Στις 8 Ιουλίου παντρεύτηκαν στο ναό του Αγ. Παύλου, στα Γιάννενα ο χωριανός μας Θανάσης Μαντέλλος του Κωνσταντίνου και η Ευρυδίκη Λάκκα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται στους νεόνυμφους να ζήσουν ευτυχισμένοι

❀ Γεννήσεις

- Ο Δημήτρης (Μίμης) Αλ. Χονδρός και η σύζυγός του Αλεξανδρα απέκτησαν αγοράκι.
- Η Αγγελική Μαντέλλου και ο σύζυγός της Κωνσταντίνος Αλεξίου στις 21 Ιουνίου απέκτησαν κοριτσάκι.

Να τους ζήσουν τα νεογέννητα!

Αποφοίτηση

Μέσα από τα ραντάρ της Λήμνου, όπου υπηρετεί την πατρίδα, θα βλέπει τη Νεράιδα φέτος ο Ντένης (Δημοσθένης Γ. Χήτας) μια και έλαβε επάξια το πτυχίο του από το τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Αθήνας.

❀ Βαφτίσεις

- Η πρεσβυτέρα Μαρία Απ. Οικονόμου και η Χρύσα συζ. Βασ. Αθανασιάδη έδωσαν το όνομα Αλέξανδρος στον γιο του Σίμου και της Μαντόνας Tsutskiridze. Μετά την βάπτιση, η οποία έγινε στην Αγία Κυριακή, ακολούθησε γλέντι με τραγούδια και χορό στον ξενώνα με τη συμμετοχή όλων των χωριανών.
- Η Βίκι Γ. Οικονόμου και ο Γώργος Μπονάτσος βάφτισαν στις 23 Ιουνίου στην Νέα Μάκρη το γιό τους και τον ονόμασαν Άγγελο.
- Ο Παναγιώτης Λαχανάς (εγγονός της Στέλλας Παπαγιαννέλου) και η σύζυγός του Μαρίκα βάπτισαν την κόρη τους στην Αγία Κυριακή στα Τουρκοβούνια και την ονόμασαν Αικατερίνη.

Να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα

❀ Θάνατοι

- Η χωριανή μας Μαρία Ευστ. Οικονόμου (σύζυγος Σωτηρίου Δαγκλή) απεβίωσε στις 18 Ιουνίου και κηδεύτηκε στον Γαλατά.
- Η χωριανή μας Ευτυχία Αθ. Ζαρονίκου (σύζ. Κ. Βαΐτσαρά) απεβίωσε στις 16 Ιουλίου στη Λάρισσα όπου και κηδεύτηκε.

Συλλυπητήρια στους οικείους της

Οι στίχοι στο εξώφυλλο είναι του Θανάση Παπακωνσταντίνου από το τραγούδι “Αερικό” σε μουσική δική του

Τα ανυπόγραφα κείμενα
είναι του Χρήστου Ντίνου

«Ο ΓΛΑΒΑΣ της Νεράιδας»

Τριμηνιαία Έκδοση

Τεύχος 118 (126) - 24ος χρόνος - τρίτη περίοδος. Κωδικός Υπουργείου: 3898

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΝΕΡΑΪΔΙΩΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ “Η ΑΓ. ΚΥΡΙΑΚΗ”

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ: **ΒΑΓΙΑ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: **ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΤΙΝΟΣ**

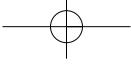
ΠΑΡΑΓΩΓΗ: **ΜΥΡΙΚΗ**, Ζωοδόχου Πηγής 36, τηλ. 210 3812373, 210 3844265.

ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ: **Χ. ΝΤΙΝΟΣ**, ΝΑΞΟΥ 3, 151 21 ΠΕΥΚΗ, τηλ. 210 8026322, e-mail: glavades@yahoo.gr

ΕΠΙΤΑΓΕΣ: **ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ Βάγια**, Θεσσαλονίκης 76-78, 118 54 ΑΘΗΝΑ

Αρ. λογαριασμού: 351-002101-065925 Alpha Bank

Ετήσια συνδρομή 15 ευρώ (4 τεύχη)

Φέτο ο κούκος δε λαλεί, τ' αηδόνια δεν το λένε,
στα ριζοσπήλια οι πέρδικες με μαύρο δάκρυ κλαίνε.
Κλαίει κι ο γερο-Κριάκουρας, παρηγοριά δεν έχει
που έχασε τη συντροφιά και τώρα δεν αντέχει.
Δεν κλαίει για τα γεράματα, δεν κλαίει για τα χιόνια,
μόν' κλαίει για τον τσέλιγκα που 'ταν αντάμα χρόνια.
Ο Σπύρο Γώγος πέθανε, ο Σπύρο Γώγος πάει,
ταξίδι έκαμε αγύριστο και πίσω δε γυρνάει.
Κι οι σταυραητοί από ψηλά τον τόπο αγναντεύουν
ο Σπύρος εταξίδεψε κι άδικα τον χαλεύουν.
Βελάζει το κοπάδι του, τον τόπο αγναντεύει,
κι αφού δε βλέπει να 'ρχεται, το δρόμο του γυρεύει.
Εσύ ήσαν, Σπύρο μ', φρόνιμος, εσύ ήσαν παλικάρι
και στα βουνά περπάταγες με ήλιο με φεγγάρι.
Πολλά βουνά περπάταγες, σταματημούς δεν είχες,
αθάνατο αγριοβότανο, Σπύρο μ', εσύ δε βρήκες

Βούλα τ' Τσιαλαμάγκα

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ	ΤΑΞΙΔΙΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ